

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

**ТЕМА БРОЈА: Републички фонд ПИО: у 2016. години,
у односу на 2015, издвојено 12 милиона динара више
средстава за побољшање друштвеног стандарда
пензионера, што је резултат боље наплате доприноса**

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

У БАЊАМА БОРАВИЛО ОКО 12.000 ПЕНЗИОНЕРА

**ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање**

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Дан државности и Сретење Господње

Држава Србија 15. фебруара слави Дан државности Србије и Дан Војске Србије а Српска православна црква хришћански празник Сретење Господње.

Дан државности, 15. фебруар Република Србија празнује као сећање на почетак „српске револуције“ – Првог српског устанка 1804. године када је у Орашцу почела борба за ослобођење од Турака, и када је на исти дан 1835. године скупштина у Крагујевцу прогласила први Устав Србије.

Овај датум је један од најбитнијих у политичком, културном и историјском календару Србије. Дан државности Србије славио се до настанка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, после чега је укинут, да би у Србији поново почео да се слави од 2002. године, према одлуци Скупштине Србије од 10. јула 2001. године. Празнује се 15. и 16. фебруара.

Сретење се као Дан Војске Србије обележава од 2007. године, по одлуци која је потписана крајем 2006. године.

признат. То је и први устав модерне српске државе. Један је од најмодернијих, најдемократскијих и најлибералнијих устава свог доба. Њиме је у Србији укинут феудализам (међу првима у Европи) и уједно је представљао најисточнији одблесак Француске револуције. Важио је за „сувише либералан“, па је захваљујући супротстављању Османског царства, Русије и Аустрије, као и кнеза

законодавну, извршну и судску. Законодавна и извршна власт припадале су кнезу и Државном савету, а судска независним судовима.

Циљ доношења сретењског устава био је сузбијање апсолутизма кнеза Милоша. Од 1817. до 1835. године против њега је дизано шест буна. Непосредни повод за доношење Сретењског устава била је Кнез Милетина буна. Побуњеници под вођством Карађорђевог барјактара кнеза Милете Радојевића у јануару 1835. заузели су Јагодину и Крагујевац. Буну су подржали и кнегиња Љубица и Милошев најмлађи брат господар Јеврем. Тома Вучић-Перишић, командант Кнежеве гарде, успео је да од побуњеника одбрани кнежев двор, али је Милош био принуђен да преговара. Била је ово буна без проливане крви, али и снажна демонстрација супротстављања Милошевом апсолутизму и суровости. Кнез је потом обећао сазивање Велике Народне скупштине и доношење устава у року од месец дана.

И поред тога што је кратко трајао, значај сретењског устава је у томе што је он први модеран српски устав у којем су изражене основне потребе српског друштва.

Г. О.

У сусрет пролећу

Према црквеној доктрини, 40. дана по рођењу Исуса Христа Богородица је отишла у храм да принесе жртву и тамо срела старца Симеона Богопримца који је у малом Исусу препознао спаситеља. Тај сусрет малог Исуса и праведног старца представља сусрет бога са својим народом, односно црквом, и означава хришћански празник Сретење Господње, који се прославља од 541. године.

У народу се верује да на Сретење почиње прелазак из зиме у пролеће. Обично се каже да ако је на Сретење облачно – онда ће крај зиме бити леп, а ако је ведро, биће хладан и ветровит.

Сретењски устав Књажевства Србије (Уставњ Књажевства Србије) познат је под овим називом зато што је изгласан на скупштини која је започета на хришћански празник Сретење Господње. Устав је издат и заклетвом потврђен као први устав Кнежевине Србије који је донет у Крагујевцу 1835. године, а формално никада није

Милоша Обреновића, био веома кратког века (трајао је свега 55 дана).

Творац устава био је Димитрије Давидовић, учени Србин из Аустрије (Земун) и кнежев секретар. Сачињен је на основу француских уставних повеља и по угледу на француску конституцију тога доба. У њему је извршена подела власти на

СЛАВКО ИМРИЋ, ДИРЕКТОР ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА ПИО

Ажурност на високом нивоу

Филијале Покрајинског фонда су, у 2016. години, постигле ажурност у доношењу решења по захтевима грађана у 93 одсто случајева, што је, по оцени директора Покрајинског фонда, добар резултат:

– Филијале Покрајинског фонда ПИО у 2016. години запримили су 91.261 захтев и са захтевима из претходних година имале су укупно за решавање 105.189 захтева. Од тог броја у календарској години је решено 94.467 захтева, од чега је 93 одсто у законском року, што је у нивоу ажурности постигнута у 2015. години. Поред редовних активности филијале су поступале и по закључцима Владе Републике Србије, чиме је обим њиховог посла знатно увећан. У Матичној евиденцији у 2016. години дошло је до значајне промене за послодавце у смислу законске обавезе предаје пријава М-4, које се од марта 2016. године достављају електронским путем. Тиме је умногоме олакшана обавеза послодавцима, јер више не чекају у редовима на шалтерима филијала ради предаје пријава М-4, нити достављају финансијску документацију, а провера података врши се на основу података о плаћеним доприносима, које Пореска управа прослеђује Централном регистру. У сарадњи са Пореском управом радимо на изналажењу решења да ови подаци буду што прецизнији, како би ускоро Фонд прешао на формирање

Славко Имрић, директор ПФ ПИО

електронске М-4, без посредовања послодаваца – наглашава Славко Имрић, директор Покрајинског фонда ПИО.

Председник сте Радне групе која се бави анализом организације Фонда. Може ли се већ сада говорити о конкретним резултатима анализе?

– Анализа и пословних процеса и унапређење организације Фонда је стратешки битна активност за Фонд, и Радна група је веома одговорно и посвећено приступила овим пословима. Било какав предлог за промену захтева претходну свеобухватну анализу у

целом систему, хоризонтално и вертикално, када се у обзир узимају потребе, могућности, сви чиниоци који утичу на процес, постојећи капацитети и пројектовани циљеви Фонда. Из тог разлога је посао анализе организације и унутрашње организације и систематизације послова у Фонду задатак на коме смо, уз редовне активности, континуирано ангажовани. Наш рад и налази даће резултат кроз предлоге о којима ће се на највишем нивоу даље расправљати, пре него што преточимо предлоге у нови правилник о организацији Фонда и правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова. Циљ нам је да дођемо до решења организације Фонда које ће бити применљиво у нашој констелацији, које ће уважити рационализацију послова, кадрова и квалификациону структуру, уз начело ефикасности, потребних нивоа доступности корисницима и осигуравањима и максималну употребу нових технологија у пословним процесима. Желимо да креирамо оптималну ор-

ганизацију и систематизацију послова, флексибилну у примени, која подржава прерасподелу посла и обезбеђује равномерну оптерећеност свих запослених, а коначан ефекат се мора сагледавати у повећању ажурности у доношењу решења о правима из ПИО и квалитетнијој услузи.

У којој мери на квалитет пословних процеса утиче примена ИСО стандарда у пословању?

– Институција као што је Фонд, на коју је упућено више од четири милиона грађана, у којој се број примљених захтева на годишњем нивоу мери стотинама хиљада, колико и управних аката донетих по истим тим захтевима, која има развијену инфраструктуру у целој земљи, мора на све расположиве начине да обезбеди једнообразност у раду, у свакој организационој јединици и према сваком грађанину. Осим уједначеног рада, мора се одржавати и квалитет пружене услуге, као и безбедност информација и података којима Фонда располаже. Овако захтевне циље-

Подршка ресорног министарства

Сарадња са ресорним министарством и Покрајинским секретаријатом за социјалну политику је стална и садржајна?

– Фонд је друштвено одговорна институција и у готово свим активностима које имамо са геронтолошким центрима, пензионерским удружењима, клубовима за старе, бањама, са националним мањинама и слично, имамо пуну подршку ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. На такву подршку одговарамо већом активношћу и појачаном одговорношћу и то је прави начин да увек будемо уз своје осигуранике и кориснике.

ве успели смо да достигнемо и одржимо управо увођењем међународних стандарда у све пословне процесе и потпроцесе и то стандард квалитета услуга и стандард безбедности информација. Процедуре по свим пословним процесима су усвојене, примењују се, по потреби ажурирају, и за протекле три године откако смо увели стандарде реално смо унапредили рад Фонда. Предстоји нам ресертификација, што је редовна обавеза након три године од имплементације стандарда, и сви запослени се озбиљно и одговорно спремају за тај процес.

Чињеница је да са посебном пажњом одржавате сарадњу са инвалидским и пензионерским организацијама

– То је константна и конструктивна сарадња, која увек даје добар резултат. У 2016. години смо нарочито често комуницирали, јер смо почетком године усвојили нови Правилник о друштвеном стандарду корисника, проширен новим видовима помоћи коју Фонд обезбеђује пензионерима. Било је битно да информација о томе шта пензионери могу остварити од бенефита у Фонду и на који начин, дође до сваког пензионера. У томе нам је помогло Удружење пензионера града Новог Сада, као и остала градска и општинска удружења активном сарадњом са филијалама Покрајинског фонда, тако да је друштвени стандард, који финансира Фонд, реализован на најбољи и најправичнији начин. Обезбедили смо да 2.836 пензионера из филијала Покрајинског фонда користи бесплатну рехабилитацију у некој од 24 бање у Србији, а до најугроженијих пензионера стигла је солидарна помоћ у храни, лековима, медицинском материјалу, греву или средствима за хигијену, у укупном износу већем од 1,8 милиона динара. Постигли смо да побољшамо стандард онима који су најугроженији и то све уз помоћ пензионерских организација. Стручни људи из Покрајинског фонда су подржали и активности Савеза инвалида рада Војводине учешћем на тематским скуповима ове организације.

Драган Кораћ

ОКО 12.000 ПЕНЗИОНЕРА БОРАВИЛО ТОКОМ 2016. НА БЕСПЛАТНОЈ РЕХАБИЛИТАЦИЈИ

Већина била у бањама у сезони

Републички фонд ПИО је и у 2016. години, као и ранијих година, у сарадњи са пензионерским организацијама и запосленима у РХ центрима и бањама Србије већ пословично добро спровео цео посао око слања корисника пензија на рехабилитацију о трошку Фонда у бање и лечилишта Србије. Да подсетимо, Управни одбор РФ ПИО је, у складу са одредбама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија РФ ПИО, донео одлуку о издвајању средстава за друштвени стандард пензионера

плате доприноса за ПИО у 2015. години у односу на план, чиме је створен основ за виши износ планираних изворних прихода у 2016. години, а тиме и основ за издвајање више средстава за друштвени стандард пензионера.

Како је навео др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење РФ ПИО и председник Радне групе за праћење и спровођење поступка рехабилитације корисника пензија, од опредељених средстава за бесплатну рехабилитацију пензионера по огласу из 2016.

подручја Покрајинског Фонда. Највише пензионера боравило је у Нишкој Бањи, у „Меркуру“ у Врњачкој Бањи, у Ковиљачи, Кањижи, затим у Бањи Јунаковић, врдничком „Термалу“ и Пролом Бањи. У свакој од наведених бања појединачно је боравило више од 600 корисника – каже др Кајевић.

Према речима Светлане Ђуретић, саветнице директора Покрајинског фонда ПИО, највише пензионера свих категорија из филијала РФ ПИО са територије Војводине упућено је на бесплатну рехабилитаци-

Др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење РФ ПИО

Светлана Ђуретић, саветница директора Покрајинског фонда ПИО

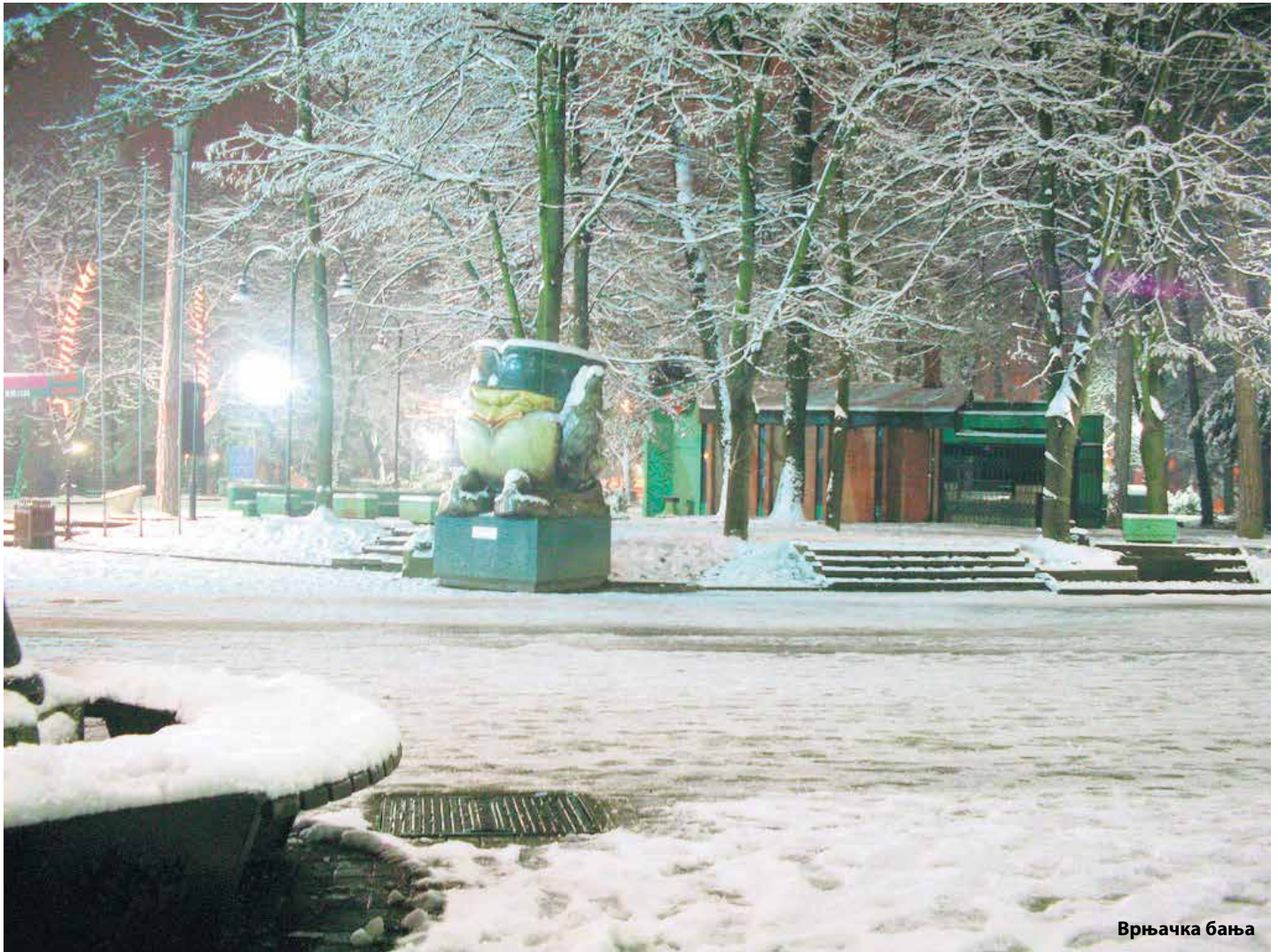
за 2016. годину у укупном износу од око 360 милиона динара. Од укупно издвојених средстава 93,3 одсто, односно нешто више од 336 милиона динара, намењено је за рехабилитацију корисника пензија у бањама Србије.

Важно је истаћи да је у 2016. години, у односу на 2015, издвојено 12 милиона динара више средстава за побољшање друштвеног стандарда пензионера, што је резултат боље на-

године, до краја 2016. утрошено је 316 милиона динара, односно готово 95 одсто средстава.

– На оглас за бесплатну рехабилитацију корисника пензија, расписан 11. априла 2016. године, пријавило се нешто мање од 39.500 пензионера свих категорија. Од оних који су ово право остварили и нашли се на ранг листама, до краја 2016. године у бањама је бесплатно боравило 10.916 пензионера из целе Србије, а од тог броја 2.836 са

ју у бање и лечилишта Србије у 2016. години у току сезоне. Појединачно, највише их је боравило у Кањижи, затим у врдничком „Термалу“ и у Бањи Јунаковић. Светлана Ђуретић каже да је врло мали број пензионера био спречен да оде у бању или лечилиште на бесплатну рехабилитацију у за њих предвиђеном термину, па су уместо њих упућени корисници који су били следећи на ранг листама. Она у складу са тим подсећа ко-

Врњачка бања

риснике пензија који по коначним ранг листама нису упућени на рехабилитацију, да се може десити да услед одустајања одређеног броја корисника, и они добију позив за рехабилитацију.

– У ситуацијама када су корисници пензија оправдано спречени да отпутују у неку од наших бања и лечилишта у заказаном термину, они имају обавезу да седам дана пре предвиђеног поласка о томе писаним путем и обавесте надлежну филијалу РФ ПИО. Ако не поступи на тај начин, ризикују да изгубе могућност да користе ово право о трошку Фонда у наредних пет година – објашњава Светлана Ђуретић и позива све кориснике пензија који конкуришу за бесплатну рехабилитацију да се слободно обратe запосленима у филијали РФ ПИО која је за њих надлежна увек када имају неке недоумице, или су им потребне додатне информације око коришћења овог права.

Саветница Ђуретић је истакла

одличну сарадњу на терену са члановима пензионерских организација, колегама у Дирекцији РФ ПИО Београд и из филијала РФ ПИО са подручја Војводине приликом обављања овог посла, као и са запосленима у бањама Србије који су већ ухотани у овом заједничком послу.

Подсећамо да је на основу одлуке Управног одбора РФ ПИО о издвајању средстава за рехабилитацију пензионера у 2015. години и Одлуке о начину коришћења средстава предвиђених за накнаду трошкова организацијама корисника пензија у вези са спровођењем поступка упућивања корисника пензија на рехабилитацију за 2015. годину, омогућено да нешто више од 1.000 пензионера искористи ово право у јануару, фебруару и марту 2016. године. На овај начин искоришћена су средства која су преостала на основу неискоришћених услуга намењених корисницима који су имали право на бесплатну

рехабилитацију по огласу из 2015. године, али из личних разлога нису могли да га искористе до краја те године. Имајући то у виду, може се рећи да је право на бесплатну рехабилитацију о трошку Фонда ПИО у току календарске 2016. године искористило готово 12.000 корисника пензија.

Поред сарадње на реализацији бесплатне рехабилитације корисника пензија, колеге из Фонда похвалиле су и добру сарадњу са пензионерским организацијама приликом расподеле солидарне помоћи корисницима пензија, која је као нови вид подизања друштвеног стандарда пензионера у Србији први пут уведена Правилником 2016. године. За финансирање трошкова солидарне помоћи корисницима пензија у храни, лековима, медицинском материјалу, греву и средствима за хигијену, на нивоу Републичког фонда ПИО реализовано је 8,2 милиона динара средстава.

Осим бесплатне рехабилитације и солидарне помоћи, друштвени стандард корисника пензија у складу са Правилником подразумева и културне и спортско-рекреативне манифестације, чији је циљ подстицање интеграције старих лица у друштво. У складу с тим, у организацији девете Олимпијаде спорта, здравља и културе трећег доба, одржане крајем септембра и почетком октобра 2016. године у Врњачкој Бањи, Фонд ПИО је учествовао са 5,2 милиона динара. На овој олимпијади било је рекордних 1.270 учесника, а од тог броја више од 1.000 такмичара у спортским дисциплинама, што је делом и резултат финансијске подршке омогућене прошлогодишњим Правилником о друштвеном стандарду корисника пензија којим су предвиђена и средства за ове намене.

**М. Мектеровић
В. Кадиф**

НИШКИ ЦЕНТАР ЗА ПРИХВАТ МАЛОЛЕТНИХ СТРАНАЦА

Збринуто 400 малих миграната

Протекле две године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања уложило је више од 50 милиона динара у развој социјалних установа у Нишу, рекао је министар Александар Вулин приликом уручења кључева возила опремљеног рампом за превоз инвалида Заводу за васпитање омладине у Нишу. Возило је, иначе, Министарству донирао Банка за развој Савета Европе преко Међународне организације за миграције у оквиру бесплатне помоћи за збрињавање миграната.

У нишком Заводу за васпитање омладине од 2011. године функционише и посебна радна јединица Центра за прихват малолетних странаца. Капацитет је у почетку био десет корисника али је крајем прошле године донацијом Швајцарске амбасаде опремљен додатни простор па је капацитет дуплиран. Кроз Центар је до сада прошло 400 малолетних странаца

Александар Вулин је нагласио да се град Ниш показао као град хуманих људи у коме су мигранти могли да добију помоћ кад им је била потребна, а однедавно и малолетни мигранти. Он је захвалио Развојној банци Савета Европе која је дала око три милиона евра као помоћ Влади Србије за решавање последица мигрантске кризе.

– Ово је шесто возило које је у град стигло посредством Министарства. Ниш је град од огромне важности за Србију не само због своје величине већ и због људи који у њему живе. Мигрантску кризу није иза-

Министар Вулин у Нишу

звала Србија али се са њеним последицама Србија бори свакодневно, па је управо због тога ова помоћ драгоцене. Стручњаци из Центра за социјални рад преузимају старатељство над малолетним мигрантима и покушавају да сазнају где су им родитељи како би дошло до спајања породица – рекао је министар Вулин.

Захваљујући на још једној донацији директор Завода за васпитање омладине у Нишу Горан Стаменковић је најавио да би у наредном периоду Завод требало да прерасте у установу социјалног типа која ће

пружати услуге за две мале домске заједнице за смештај деце ометене у развоју.

Боравак министра Александра Вулина у Нишу био је и прилика да га градско руководство обавести да пројекат „Вишкови хране“ који је на његову иницијативу покренут у граду функционише без икаквих проблема и да је за велики број социјално угрожених грађана то од изузетног значаја. До сада је дистрибуирано више од десет хиљада obroка угроженим Нишлијама.

Љ. Глоговац

ДЕЦЕМБАРСКО ПОВЕЋАЊЕ ПЕНЗИЈА

Лимити усклађени са растом пензија

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему из децембра 2016. године, увећане су пензије корисника пензија и новчаних накнада за децембар 2016. године за 1,5%. Увећање пензија и осталих права из пензијског и инвалидског осигурања, као и општег бода, спроведено је на законски износ пензије и тако увећане пензије исплаћене су категорији самосталних делатности 30. децембра 2016. за децембар, категорији пољопривредних и војних пензионера 5. јануара 2017. године, такође цео износ децембарске пензије, а категорији запослених из два дела, 10. и 25. јануара 2017. године.

Увећање пензија спроведено је на износ пензија коју корисници имају по решењу о праву, дакле на законски износ, а на тако увећан износ пензија примењен је Закон о

привременом уређивању начина исплате пензија.

У децембру 2016. године усвојене су измене Закона о привременом уређивању начина исплате, тако да су износи лимита усклађени са растом пензија, осталих права из пензијског и инвалидског осигурања и општег бода за 1,5 одсто. Сходно томе, од децембра 2016. године, лимити за примену Закона о привременом уређивању начина исплате пензија износе 25.375,00 динара и 40.600,00 динара, а пре измене Закона ови износи су били утврђени на 25.000 и 40.000 динара. Подизањем лимита на овај начин обезбеђено је да усклађивање пензија не проузрокује повећање броја корисника којима се пензија умањује, односно пензионерима којима пензије нису умањиване пре повећања пензија – неће се умањивати ни надале.

Подсећамо да се Закон о привременом уређивању начина исплате пензија спроводи тако што се корисницима чија је висина пензије већа од 25.375 динара, а мања од 40.600 динара, пензија исплаћује у износу који се добија тако што се од укупне висине пензије одбија износ који се добија множењем коефицијента од 0,22 са разликом између укупне висине пензије и 25.375 динара. Корисницима чија је висина пензије већа од 40.600 динара, пензија се исплаћује у износу који се добија тако што се од укупне висине пензија одбија збир износа који се добија множењем коефицијента од 0,22 са разликом између укупне висине пензије и 40.600 динара.

Г. О.

Процедура за пријаву и одјаву са осигурања

Свако ко се запосли, почне да обавља самосталну или пољопривредну делатност, мора да буде пријављен на осигурање, како би касније могао да оствари своја права. Дакле, на основу јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање врши се регистрација осигураника и осигураних лица у Централни регистар обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) ради остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености.

Поред пријаве на осигурање, путем јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање врши се и одјава са осигурања, као и пријава промене у току осигурања.

О овој теми разговарали смо са Жељком Симићем, начелником Одељења за матичну евиденцију Републичког фонда ПИО.

– Јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање за запослене подноси послодавац, док је у случају осигураника самосталних делатности и пољопривредника ситуација нешто другачија. Јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање, тј. образац М, за предузетнике до 31. 12. 2005. подноси општинска управа, а од 1. 1. 2006. Агенција за привредне регистре. За лица која су престала да обављају самосталну делатност док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању образац М подноси организација за запошљавање, док оснивачи привредних друштава образац М подносе сами. За професионалне делатности образац М би требало да подносе професионалне организације и удружења, а за пољопривреднике општинска управа, али у пракси то уместо њих углавном ради Фонд. Образац М Фонд подноси

Жељко Симић, начелник Одељења за матичну евиденцију Републичког фонда ПИО

и за пензионере и чланове њихових породица – наводи Жељко Симић.

Како је објаснио, јединствена пријава на обавезно социјално осигурање подноси се искључиво електронским путем и то на два начина.

– Јединствена пријава на обавезно социјално осигурање подноси се директним приступом Порталу Централног регистра обавезног социјалног осигурања путем интернета, коме за запослене приступа послодавац, за предузетнике Агенција за привредне регистре, односно за кориснике новчане накнаде Национална служба за запошљавање, и, на други начин, преко шалтера РФ ПИО или РФЗО, где се јединствена пријава, осим за запослене, врши и за осигуранике пољопривреднике и све категорије осигураника самосталних делатности, изузев предузетника и корисника новчане накнаде код Националне службе за запошљава-

ње. У оба случаја подношења јединствене пријаве неопходни су докази за пријаву, одјаву или промену података о осигурању, који су прописани Уредбом о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, на основу којих ове организације врше унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања – објашњава начелник Симић и наглашава да се уз доказе прописане наведеном уредбом не доставља попуњен образац јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање.

Када је реч о роковима, јединствена пријава на обавезно социјално осигурање подноси се у року од три дана од дана почетка, односно престанка за-

послења, обављања самосталне или пољопривредне делатности.

– Такође, уколико у току осигурања настане промена која се односи на име и презиме осигураника, школску спрему или занимање, јединствена пријава на обавезно социјално осигурање о промени се мора поднети у року од три дана од настале промене, уз достављање доказа о насталој промени на увид – додаје начелник Одељења за матичну евиденцију Фонда ПИО.

У случају да се пријава или одјава са осигурања не поднесу благовремено, оне се не могу после прописаног рока поднети преко Портала ЦРОСО, већ се подносе искључиво преко шалтера РФ ПИО или РФЗО, или се подноси захтев за утврђивање својства осигураника, односно захтев за престанак својства осигураника, а Фонд ПИО спроводи поступак и решењем одлучује по оваквим захтевима.

В. К.

Први кинеско-српски омладински фестивал фотографије

Први кинеско-српски омладински фестивал фотографије одржан је средином јануара у Етнографском музеју у Београду. Идеја је била да се очува независност уметности и развије сопствени стил, као и да се допринесе комуникацији и стварању веза између младих фотографа Кине и Србије.

Пратећи део овог фестивала чинила је „Недеља кинеског документарног филма“ која је реализована од 16. до 21. јануара. У кино-сали Музеја приказано је 11 документарних филмова.

У Инђији 600 радних места

Нови производни погон компаније аутомобила ИГБ Аутомotive комп у Инђији, чија је вредност 4,5 милиона евра а запошљава 600 нових радника, отворен је крајем јануара у присуству премијера Александра Вучића.

Нови погон немачке фабрике од 7.800 квадрата завршен је за осам месеци, а Влада је за то издвојила 1.400.000 евра.

Компанију ИГБ Аутомotive основала је 2007. године немачка компанија I.G. Bauherhin GmbH и она сада запошљава 2.200 радника. Та групација има производњу у Немачкој, Чешкој, Канади, Мексику, а фабрика у Србији је највећа и запошљава највећи број радника. Групација држи 30 одсто светског тржишта производње грејача за седишта и 44 одсто европског тржишта. Годишња производња ИГБ Аутомotive је 20 милиона производа.

Свечаном отварању новог погона немачке компаније присуствовали су и председник Покрајинске владе Игор Мировић, главни менаџер компаније Далибор Берић, сувласник групације I.G. Bauherhin Карстен Хилмер, као и менаџер производње групације Bauherhin за Европу Фолкер Прешер и председник општине Инђија Владимир Гак.

Швајцарци помажу запошљавање младих

Захваљујући швајцарској Агенцији за развој и сарадњу, у Крушевцу ће се у наредне три године спроводити пројекат усмерен ка смањењу незапослености младих. Циљ пројекта „Од образовања до запошљавања“, који партнерски спроводе владе Швајцарске и Србије, јесте да се млади боље позиционирају на тржишту рада и да се смањи њихова незапосленост, преноси агенција Бета.

Кроз пројекат треба да почне увођење дуалног система образовања, односно концепта који је дао одличне резултате у Швајцарској. Приликом представљања пројекта начелник Школске управе Крушевац Зоран Асковић рекао је да у привреди постоји потреба за различитим новим профилима радника, али да њих нема у школама у Србији. Напоменуо је да Школска управа Крушевац у сарадњи са Регионалном привредном комором, Националном службом за запошљавање и локалном самоуправом ради на увођењу дуалног образовања. Додао је и да је недавно потписан уговор са Фабриком мазива о пракси коју ће 30 средњошколаца имати у том предузећу, што је један од конкретних резултата на плану дуалног образовања. Пројекат ће се три године спроводити у пет градова у Србији, а његова укупна вредност је 6,3 милиона швајцарских франака.

Ниже цене комуналних услуга за породице са више деце

У Новом Саду породице с троје и више деце имају могућност да мање плате обавезе комуналних услуга.

Умањење износа плаћања ће моћи да се оствари за комуналне услуге које пружају јавна комунална предузећа: Новосадска топлана, Водовод и канализација и Чистоћа, према саопштењу из Кабинета градоначелника Милоша Вучевића.

Смањење обавеза плаћања комуналних услуга је до 30 одсто за породице с троје, четворо и петоро деце, 40 одсто за породице са шесторо, седморо и осморо деце и 50 одсто за породице са деветоро и више деце.

Циљ те мере је побољшање финансијског положаја породица са више од три детета до завршетка њиховог редовног школовања, а најдуже до 26 година живота, како се наводи у саопштењу.

Захтев за умањење плаћања комуналних услуга за 2017. годину подноси се Градској управи за социјалну заштиту.

Три стотине захтева за одмор уз ваучер

Према подацима Министарства трговине, туризма и телекомуникација, за ваучере за одмор у Србији у 2017, од почетка године до 15. јануара стигло је 300 захтева.

Како су на конференцији за новинаре казали у том министарству, 51 одсто захтева послали су запослени, а 35 одсто пензионери.

Највеће интересовање грађана за одмор уз ваучере за сада је за Пролом бању, Дивчибаре, Копачику и Ивањицу.

Пријављивање за коришћење ваучера за одмор у Србији почело је с првим даном Нове године, а ове године на располагању грађанима ће бити 60.000 ваучера.

Ваучери ће моћи да се искористе до 20. новембра, а листа угоститељских објеката ће се на званичном сајту Министарства ажурирати једном недељно.

До 10. јануара 2017. на тој листи било је 164 угоститеља.

У 2016. свих 46.000 грађана искористило је свој ваучер за боравак од минимум пет дана у неком од туристичких места Србије и остварено је више од 400.000 ноћења. Прошле године је за те намене било опредељено 230 милиона динара.

Децембарске плате повећане због исплата за празнике

Просечна нето зарада у Србији исплаћена у децембру 2016. године износила је 53.456 динара, а заједно са порезима и доприносима 73.641 динара, саопштио је Републички завод за статистику.

У односу на новембар, просечна нето и бруто зарада номинално су биле веће за 16,8 одсто а реално за 16,9 одсто.

Раст зарада исплаћених у децембру, у односу на новембар 2016. године, резултат је, пре свега, динамике исплата, наведено је у саопштењу Завода за статистику. Традиционално се, крајем децембра због новогодишњих и божићних празника, исплаћују зараде које би иначе биле исплаћене почетком јануара. Како је објашњено, крајем године се исплаћују и заостале зараде, као и годишњи и квартални бонуси, што је такође утицало на раст зарада исплаћених у децембру 2016.

Ако имаш донеси – ако немаш однеси

По узору на друге градове, средином јануара и у Кикинди је покренута хуманитарна акција прикупљања одеће и обуће „Ако имаш донеси – ако немаш однеси“.

Због хладне зиме и податка да је сваки четврти становник наше земље сиромашан, група грађана у Новом Саду одлучила је да помогне онима који немају, те су, тиме подстакнути, и грађани Кикинде хтели да суделују у хуманости.

Ђурђина Јеринкић, координатор ове акције, поручује да је задовољна што није погрешила у проценивању хуманости својих суграђана и да је одзив био веома добар. Поносна је и на оне који узимају гардеробу, јер нико није одједном однео све, и што су Кикинђани показали да имају велико срце.

Житељи Кикинде који имају јакне, џемпере и осталу топлу одећу која им није потребна могу да је донесу на паркинг који се налази у Иве Лоле Рибара 426.

Да се не заборави

У знак сећања на жртве Новосадске рације из јануара 1942, када је неколико хиљада Срба, Јевреја и Рома бачено под лед Дунава, град Нови Сад, Јеврејска општина Нови Сад и Епархија Бачка 23.1. обележили су овај догађај на Кеју жртава рације на платоу испред споменика „Породица“.

Обележавању су присуствовали Томислав Николић, председник Републике Србије, Маја Гојковић, председница Народне скупштине Републике Србије, Игор Мировић, председник Покрајинске владе, Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, патријарх српски Иринеј, епископ бачки Иринеј, представници Јеврејске општине Нови Сад, Савеза јеврејских општина Србије, Матице ромске, Амбасаде Израела, Мађарске, представници потомака жртава рације као и многи други гости и званици.

Венце на споменик „Породица“, положили су председник Републике Србије Томислав Николић, председница Народне скупштине Републике Србије Маја Гојковић, градоначелник Новог Сада Милош Вучевић, делегација Скупштине АП Војводине коју је предводио Иштван Пастор, делегација Покрајинске владе, амбасадори Израела, Мађарске, Велике Британије, Немачке, Кипра и представници амбасада Русије и САД, представници Јеврејске општине Нови Сад, Савеза јеврејских општина Србије, Матице ромске, представници потомака жртава Новосадске рације и грађани.

У оквиру програма обележавања Новосадске рације, наступили су Хор Јеврејске општине „Хашира“, Хор Саборне цркве „Свети Георгије“ и оркестар Гарде Војске Србије.

Милош Вучевић присуствовао је такође, са представницима Јеврејске општине Нови Сад и обележавању Међународног дана сећања на жртве холокауста на Јеврејском гробљу у Новом Саду.

Зрењанин: карте за 2017. годину 1.500 динара

У сарадњи са Градском управом, зрењанински аутобуски превозник већ пуних десет година субвенционисано градски превоз пензионера. Споразум је постигнут и за ову годину, а карте по цени од 1.500 динара за целу 2017. годину већ од краја децембра прошле године продају се на Аутобуској станици Зрењанин, као и на киоску у близини некадашње Специјалистичке поликлинике, од седам до 14 часова.

Лепа вест за зрењанинске пензионерке је да, за разлику од претходне године када је старосна граница за даме била лимитирана на 65 година за куповину ове годишње повлашћене карте, у 2017. овај бенефит оне могу да искористе и купе карту за целу годину са навршених 60 година живота. За мушкарце је задржана старосна граница од 65 година.

Осим уплате од 1.500 динара, зрењанинске баке и деке за изразу годишње аутобуске карте за повлашћену вожњу у Зрењанину морају да приложе и фотокопију личне карте и своју фотографију.

Фестивал европског филма

Фестивал европског филма је одржан у Београду од 23. до 30. јануара, а гледаоци су имали прилику да виде савремена филмска остварења из 15 земаља Европе. Организовали су га Делегације Европске уније у Србији и ЕУ инфо центра у сарадњи са амбасадама земаља чланица ЕУ. Пројекције су одржане у ЕУ инфо центру где су пуштане по две филмске пројекције, а улаз је био бесплатан. Гледаоци су се сусрели са филмским остварењима из: Румуније, Белгије, Француске, Кипра, Хрватске, Италије, Холандије, Бугарске, Немачке, Шведске.

Фестивал је завршен у понедељак 30. јануара пројекцијом шведског филма „Палме“ чија радња говори о животу бившег шведског премијера Улофа Палмеа.

Актуелни преговори са више земаља

У оквиру билатералне сарадње са другим земљама, наша земља посебно преговара и закључује споразуме о социјалном осигурању, којим се регулишу права из области социјалног осигурања за наше грађане који раде у тим земљама, односно стране држављане који раде на територији наше земље. То практично значи да ће, примера ради, стаж осигурања остварен у тим земљама бити од утицаја за остваривање права на пензију, а на основу принципа сабирања стажа осигурања (ако је то неопходно). У циљу заштите наших грађана који раде у другим земљама, наша земља континуирано ради на закључивању споразума са свим оним земљама с којима немамо закључене споразуме, а у којима значајан број наших грађана ради. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је надлежно за иницирање и закључивање споразума о социјалном осигурању. Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је надлежни носилац осигурања, а Завод за социјално осигурање је орган за везу.

Закључивање споразума о социјалном осигурању је веома значајно, јер се међународним уговорима о социјалном осигурању, односно социјалној сигурности, као тзв. инструментима координације, омогућава усклађена примена националних законодавстава држава уговорница у области социјалног осигурања, а тиме се: гарантује једнак третман држављана, односно осигураника обе државе уговорнице у оквиру националног законодавства, утврђује применљиво законодавство (правила на основу којих се, у сваком конкретном случају, може тачно утврдити да ли се примењује законодавство једне или друге државе уговорнице), обезбеђује очување стечених права и гарантује исплата (трансфер) давања у случају промене пребивалишта у другу државу уговорницу.

Међународни уговори о социјалном осигурању могу бити потпуни и обухватати целокупну област социјалног осигурања (пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, здравствену заштиту и материнство, осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, осигурање за случај незапослености и додатка за децу), односно непотпуни и обухватати само неку од грана социјалног осигурања.

Наша земља је тренутно у преговорима за закључивање споразума са Аустралијом,

Квебеком, Грчком, Кином, Украјином и Административног споразума са Француском. Такође, у наредном периоду предстоји потписивање Споразума са Руском Федерацијом, као и потврђивање Споразума са Румунијом.

Поступак закључивања споразума између две државе је сложен и дуготрајан, јер су у питању дугорочни интереси две државе, објашњава за наш лист Зоран Милошевић, помоћник министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

– Под парафираним споразумом се подразумева текст који су делегације две државе апсолутно усагласиле. Затим предстоји интерна процедура међуресорног усаглашавања, односно пролазак свих административних токова у свакој од држава. То значи да Влада усваја усаглашени текст споразума и одређује лице овлашћено за његово потписивање. Након потписивања споразума, обе стране треба да га потврде пред својим парламентом. Након потврђивања, споразум ступа на снагу или разменом инструмената о потврђивању, или неком другом утврђеном формом. Из наведених разлога поступак, сам по себи, дуго траје. Примера ради, преговори са Руском Федерацијом су трајали више од седам година. Међутим, у овом случају, захваљујући посети министра Александра Вулина Русији, поступак је изузетно убрзан, тако да очекујемо да у наредна два до три месеца завршимо цео поступак, целу процедуру до усвајања тог споразума на Влади и затим се он прослеђује Скупштини на усвајање. Иста процедура, подразумева се, треба да се спроведе и у нашој држави и у Русији. Оног тренутка када ступи на снагу споразум, велики број бенефита ће имати сви наши радници који су било када радили у Русији. Осим тога, споразум ће се односити и на оне који ће тек радити у тој земљи, као и на држављане Руске Федерације који су својим радом стекли било какав пензијски основ на територији Србије – појаснио је помоћник министра Зоран Милошевић.

Говорећи о осталим земљама са којима се преговора о закључивању споразума о социјалном осигурању, Зоран Милошевић је том приликом рекао:

– Тренутно су у току преговори са Квебеком, провинцијом у Канади са којом наша земља нема споразум јер, њиховим интерним уређењем, Квебек има посебне ингеренције да закључује споразуме о со-

Зоран Милошевић, помоћник министра за рад запошљавање, борачка и социјална питања

цијалном осигурању, а тамо има око 10.000 наших осигураника, наших држављана. Следећа земља са којом уопште немамо споразум, а веома би било битно да имамо је Грчка. Са Грчком смо већ започели преговоре и њихов наставак се очекује у мају ове године. Поред тога, ту су такође Украјина и Аустралија. Ове земље су неколико пута одлагале преговоре због својих унутрашње-политичких дешавања. Исто тако, надамо се да ће преговори са Кином започети у септембру или октобру ове године. Прошле године у новембру смо имали прелиминарне разговоре и захваљујући стратешком партнерству које имамо са Кином, веома благоданно гледају на закључивање споразума са Србијом, што је веома битно. Споразум са Румунијом се тренутно налази у Скупштини. Питање је дана кад ће бити стављен на дневни ред. До сада смо са Румунијом имали споразум који је био из 1977. године и он је регулисао само здравствено осигурање, а сада ће бити потпуни споразум који ће регулисати и пензијско осигурање. Важно је нагласити да је процес закључивања споразума одговоран посао, који тражи пажљиво и прецизно дефинисање свих одредби, јер се спроводи дугорочно. Примера ради, споразум са Француском је закључен 1951. године и од тад се примењује у пракси. Из тог разлога, ово министарство посебно води рачуна о томе шта потписује, имајући у виду да ће то утицати и на садашње и будуће генерације наших грађана који раде у иностранству – истакао је Зоран Милошевић, помоћник министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Г. О.

Донација за подизање квалитета услуга

Предраг Вулетић, покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, и Јадранка Новаков, помоћница секретара у овом секретаријату, уручили су у просторијама Скупштине АП Војводине уговоре о додели средстава директорима 27 установа социјалне заштите за смештај корисника чији је оснивач Покрајинска влада. По основу ових уговора, 27 установа социјалне заштите за смештај корисника у АП Војводини међу којима су домови за децу и омладину у развоју, домови за одрасла инвалидна лица, домови за смештај лица ометених у менталном развоју и душевно оболелих лица и геронтолошки центри – домови за старе, добиле су укупно 60 милиона динара.

– Потписаним уговорима биће им пренето укупно 60 милиона динара, а у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања овим установама је додељено још 140 милиона динара. За 200 дана Покрајинске владе обезбеђено је, симболично, 200 милиона динара за установе социјалне заштите у Војводини – истакао је покрајински секретар Предраг Вулетић.

Јадранка Новаков и Предраг Вулетић (седе у средини)

Том приликом рекао је и да је доделом ових средстава испуњен и један од циљева који су договорени на недавно одржаној заједничкој седници Владе Републике Србије и Покрајинске владе.

– Покрајински секретаријат има пуну подршку председника Покрајинске владе Игора Мировића и свих чланова владе, а резултат те подршке је и усвојени буџет за 2017. годину који је за 40 одсто већи од планираног буџета за 2016. годину. Посебно нам је важно повећање од 100 одсто за унапређење социјалне заштите на територији АП Војводине, јер ћемо следеће године, коју обележавамо као годину социјалне заштите, у са-

радњи са ресорним Министарством радити на отвореним облицима заштите и на услугама у заједници које су важне за доступност, али и квалитет услуга које се пружају – најавио је Вулетић.

Додељена средства биће искоришћена за подизање квалитета услуга и за постављање стандарда у социјалној заштити Покрајине, јер се војвођанске установе социјалне заштите за смештај корисника налазе у поступку трансформације и лиценцирања. Наиме, све установе које су имале ту законску обавезу поднеле су већ захтеве за лиценцирање у законском року, док један део установа, и то оних за смештај деце и лица

ометених у менталном развоју, очекује трансформација. Конкретније, овим средствима унапредити се систем дојаве пожара, реконструисаће се објекти, обновити инсталације, а део средстава биће употребљен за опремање објеката и увођење информационих технологија.

Геронтолошком центру Врбас, који је у процесу лиценцирања, додељена су овом приликом средства у износу од 3,7 милиона динара, а Радмила Мусић, директорка ове установе, објаснила је за „Глас осигураника“ како ће она бити потрошена.

– Средства ће бити искоришћена за адаптацију котларнице, набавку новог котла за централно грејање који остварује уштеду у потрошњи природног гаса у складу са начелима енергетске ефикасности. Такође, и за уградњу аларма за аутоматску дојаву пожара у Домском одељењу у Куцури, у склопу испуњења неопходних услова противпожарне заштите. Овом донацијом омогућује се превазилажење још једног степеника у постављању стандарда и побољшању квалитета пружања услуга смештаја у Геронтолошком центру Врбас – нагласила је директорка Радмила Мусић.

Мирослав Мектеровић

МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

За пројекте обука 970 милиона динара

За активне мере политике запошљавања издвојено је 2,8 милијарди динара и још 550 милиона динара за запошљавање особа са инвалидитетом, изјавио је Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања на представљању резултата истраживања „Анкета послодаваца 2016/2017“, које је спровела Национална служба за запошљавање.

Ове године, нагласио је министар Вулин том приликом, за

разне пројекте обука и оспособљавања опредељено 970 милиона динара.

– Борићемо се заједно са Министарством просвете да коначно почнемо да прилагођавамо процес обуке привреди, а не обрнуто. Да питамо привреду шта је потребно од обуке да бисмо запослили људе – истакао је министар Вулин.

Он је навео и да ће се кроз НСЗ трудити да буду што флексибилнији и да има што више

обука за познатог, конкретног, послодавца који тржи радну снагу.

Према његовим речима, колико будемо били успешни у политици запошљавања толико ћемо бити успешни у свему осталом, а ова влада се мери по томе у којој мери је успела да повећа запосленост.

– Наш посао је да помогнемо да се људи запосле онолико колико то држава може да уради, а да то не урадимо онако како

се обично ради – повећањем администрације и броја особа у јавном сектору. Ми то не радимо и нисмо радили. Наш циљ је да држава буде ефикаснија и јефтинија – јасан је био Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања приликом представљања резултата истраживања „Анкета послодаваца 2016/2017“, које је спровела Национална служба за запошљавање.

Г. О.

ЈУБИЛЕЈ: 170 ГОДИНА ЗАДРУГАРСТВА У ВОЈВОДИНИ

Дуга традиција

Задружни савез Војводине обележио је недавно свечаном академијом јубилеј 170 година задругарства у Војводини. Осим бројних задругара из целе Србије и многобројних гостију из региона, свечаности су присуствовали и високи званичници из Министарства пољопривреде и заштите животне средине у Влади Републике Србије и из Покрајинске владе, као и бројни научни радници и стручњаци из различитих области пољопривредне производње.

У уводном излагању Радисав Јованов, председник Задружног савеза Војводине, подсетио је присутне да је задругарство у Војводини започело оснивањем прве земљорадничко-кредитне задруге у Бачком Петровцу 1846. године која је бројала 50 чланова, што нашу земљу сврстава у регионе с најдужом традицијом задругарства у свету. Говорио је и о садашњој улози задруга у Покрајини.

– У Војводини је данас активно 400 задруга са 100.000 чланова, у просеку једна по насељеном месту. Настављају традицију и боре се за своје место на тржишту. Постоји још доста неискоришћених капацитета за задружно организовање јер је задругарство и садашњост а сигурно и будућност. Задруга је добровољно отворено, самостално друштво којим управљају њени чланови, а својим радом и коришћењем њених услуга на темељу заједништва и узајамне помоћи остварују своје појединачне и заједничке интересе и остварују циљеве због којих је задруга основана – навео је Јованов у обраћању присутнима.

Добитници повеље Задружног савеза Војводине

Игор Мирковић, председник Покрајинске владе, изјавио је овом приликом да ће подршка задругарству и развоју интензивне пољопривредне производње у 2017. години у АП Војводини бити још већа него до сада јер је Покрајинска влада у буџету за ову годину за пољопривреду усмерила 1,37 милијарди динара, што је готово два пута више него у 2016. години. Он је казао да је реч задруга једна од најлепших речи нашег језика јер асоцира на заједништво, солидарност, праведност, међусобну помоћ и подршку. Такође, истакао је и да задругари у Војводини обрађују више од трећине од укупно 1,75 милиона хектара обрадиве земље.

Вук Радојевић, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, рекао је да је пољопривреденом произвођачу данас јако тешко да сам опстане на тржишту. Стога је пољопривредницима поручио да се удружују, јер су онда много утицајнији и њихова порука се јасније и гласније чује.

Након пригодног културно-уметничког програма присутнима је представљена и монографија „170 година задругарства у Војводини“ у којој је приказан развој задругарства код нас и у Европи од 1846. године до данас. Такође, успешним задругама и истакнутим задругарима уручене су јубиларне повеље Задружног савеза Војводине.

Мирослав Мектеровић

НАГРАДА МЛАДИМ ПОЉОПРИВРЕДНИЦИМА ЗА ОСТАНАК НА ИМАЊУ

Нове аграрне мере

Да би млађи од 40 година остали на селу или почели да се баве пољопривредом држава ће им, од ове године, субвенционисати 75 одсто уложених средстава за инвестиције. Приоритет ће имати они који живе у сиромашнијим подручјима, рекао је саветник министра пољопривреде Радивоје Надлачки на конференцији за новинаре на Пољопривредном факултету.

Тек сваки 20. српски пољопривредник млађи је од 35 година. Они али и други млади који желе да се упусте у пољопривредну производњу циљна су група нове аграрне мере. Она предвиђа, први пут досад, да се новац за инвестицију добија унапред, а да се трошкови касније правдају рачунима.

Детаљи конкурса, али и колико ће укупно

новца из буџета бити издвојено за ову намену знаће се ускоро.

Бранислав Недимовић, министар пољопривреде и заштите животне средине, каже да је суштина целе приче да се стварају нови пољопривредници, они који желе да са других простора дођу на село, да ту живе и остварују пољопривредну производњу и своју егзистенцију, као и да они који већ живе на селу не одлазе од својих кућа.

Оваква подршка ће, кажу стручњаци, привремено значити онима који већ имају капитал и производњу. Ипак, да ли ће млади остати на селима или се у њих вратити, зависи и од квалитета земље, почетног капитала, инфраструктуре, имовинско-правних односа, радне снаге, кажу упућени. У том погледу највитаљнији је југозапад Србије.

Др Марија Дробњаковић са Географског института при САНУ каже да су брдско-планински крајеви – простори који су угрожени и да се тешко може очекивати да се млади тамо враћају.

Она сматра да се о некој интензивнијој пољопривредној производњи може говорити у крајевима поред река, ближе главним саобраћајним коридорима и већим градским центрима.

Да се, на пример, са 10.000 евра ипак може започети производња, показује прошлогодишња анализа Америчке агенције за међународни развој. Према неким прорачунима, за пластеничку производњу поврћа потребно је од 2.000 до 4.000 евра, за узгој свиња око 1.200 евра, а за тов јунади или малу фарму коза четири пута више.

Г. О.

Потписан протокол о сарадњи

Почетком јануара 2017. потписан је протокол о сарадњи између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање (НСЗ) о укључивању у активности везане за помоћ и подршку жртвама породичног насиља. Протокол, којим је обухваћена ова теже запошљива категорија становништва, посебно у областима професионалног оспособљавања, кроз преквалификације, доквалификације и запошљавање, потписали су министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин и директор Националне службе за запошљавање Зоран Мартиновић.

Директор НСЗ потписао је и протокол о сарадњи између Центра за заштиту жртва трговине људима и Националне службе за запошљавање у циљу пружања међусобне подршке током активности везаних за подстицање запошљавања жртва трговине људима као теже запошљивих лица.

Министар Александар Вулин подсетио је том приликом да

је у Србији 2015. године било регистровано 18.475 пријава породичног и партнерског насиља. Од тог броја, 45 одсто били су одрасли, 12 одсто млади, а осам процената стари. Сви ти људи потенцијално могу да се укључе у тржиште рада, а велики број њих и данас је незапослен и и даље трпи насиље јер су економски зависни од других, истакао је Вулин и додао да је потписивање ова два протокола јасан сигнал да држава жели да помогне овој категорији становништва.

Центри за социјални рад ће, заједно са НСЗ, водити рачуна о времену и начину њиховог

укључивања у свет рада. Уколико се неко пријави на евиденцију НСЗ и декларише се као жртва насиља, а да таква пријава није евидентирана у центру за социјални рад, Национална служба ће о томе обавестити надлежну филијалу центра и самим тим ће се и пријава насиља евидентирати, рекао је Вулин.

Како је истакуто, од ове године први пут су у активне мере запошљавања, поред других теже запошљивих категорија, укључене и жртве породичног насиља, жртве трговине људима, деца палих бораца и деца без родитељског старања која излазе из система социјалне заштите.

Ове категорије људи налазе се у посебно тешком положају јер често не поседују одговарајуће стручне квалификације и радно искуство које послодавци траже. Стога је први задатак да се они идентификују, а затим и мотивишу да се укључе у свет рада.

Секретар Центра за заштиту жртва трговине људима Мирко Врећа истакао је да је потписивање овог протокола веома важно за жртве трговине људима.

– Запослити их, значи дати право жртвама да раде и обезбедити егзистенцију за њихову породицу, вратити им осећај да су поново равноправни чланови друштва. Ово није лак посао, пре свега зато што готово 90 одсто њих има или завршену само основну школу или није уопште било укључено у образовни систем – истакао је Мирко Врећа.

По његовим речима, Центар за заштиту жртва трговине људима има 250 евидентираних лица, а 30-40 њих у овом тренутку спремно је да се укључи на тржиште рада.

Г. О.

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА

Нове основице од 1. фебруара

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсећа грађане који сами плаћају допринос за пензије да за

уплате од 1. фебруара 2017. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период више за 4,61 одсто (због

усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу).

Грађани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 23.229 динара, а највиша пет просечних плата, односно 331.840 динара.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање је 26 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 6.039,54 до 86.278,40 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за фебруар, март и април 2017. године.

ОСНОВИЦА ОСИГУРАЊА	ДОПРИНОС МЕСЕЧНО
23.229	6.039,54
26.547	6.902,22
35.839	9.318,14
43.139	11.216,14
53.094	13.804,44
57.740	15.012,40
76.323	19.843,98
84.287	21.914,62
102.870	26.746,20
132.736	34.511,36
199.104	51.767,04
265.472	69.022,72
331.840	86.278,40

ШЕСТА „ВЕСЕЛА ЧАРШИЈА” У НЕГОТИНУ НА БОГОЈАВЉЕЊЕ

У духу минулих векова

Неготинци су се и овог 19. јануара, на Богојављење, окупили у Кнез Михаиловој улици, која их је дочекала песмом и отвореног срца на шестој по реду манифестацији „Весела чаршија”. У продуженом јануарском празновању Неготинци су оживели традицију саборовања у Кнез Михаиловој, једној од најлепших улица из 18. и прве половине 19. века, у којој се и данас осећа дух старих времена, негују сећања на прошло доба и људе, а традиција поштује. У Крајини се, иначе, верује да на Богојављење бог дели срећу, а овај празник се слави у многим кућама као крсно име али и еснафска слава.

Идеја је рођена пре шест година а и овај пут покровитељ општина Неготин и организатори Дом културе „Стеван Мокрањац” и Туристичка организација, потрудили су се да програм буде богат и садржајан.

У духу времена када су у Кнез Михаиловој отворене прве занатске и трговинске радње, а Неготинци се дружили, певали и беседили о свом граду и крајинским великанима, „Весела чаршија” је окупила бројне посетиоце и учеснике. Ово својеврсно саборовање промовише најбоље што Неготин има: грађански дух мале вароши, добро вино, широко срце и гостопримство, и као такво представља једну од најлепших зимских манифестација.

Јануарском саборовању радују се све генерације Крајинаца

Временске прилике не умањују задовољство учешћа у чаршијском дружењу, а то су и ове сезоне на сибирском минусу потврдиле бројни посетиоци различитих генерација. Добром расположењу Неготинаца допринели су бројни излагачи даровима за најмлађе, слатким и сланим послужењем, а запажене штандове имало је и Удружење винара „Неготинска Крајина”, чији су чланови изнели своја најквалитетнија вина и ракије и понудили их посетиоцима на дегустиацију.

Похвале добро организованом сабору који је донео широке осмехе на лица Крајинаца имали су сви посетиоци, без обзира на године. Организатор се потрудио да обезбеди и кутак за најмлађе суграђане, па је уз старинске слаткише и балоне, лицидерска срца, заштитни знак „Веселе чаршије”, и друге ђаконије, одржана и музичка забава са познатим крајинским аниматорима, којима су се најмлађи Неготинци искрено обрадовали.

Јованка Станојевић

ТАКМИЧЕЊЕ СОЛО ПЕВАЧА У РУМИ

Престижан музички догађај

Такмичење соло певача „Никола Цвејић” окупило је у Руми 54 ученика средњих музичких школа и студената музичких академија из бивших југословенских република. Румљани су тако имали прилику да уживају у извођењу младих певача из Љубљане, Сплита, Београда, Ниша, Крагујевца и других места.

Познати уметници Радмила Бакочевић, Гордана Јевтовић, Георги Минов и други пре 19 година основали су Фонд „Никола и Марица Цвејић”, а, затим су покренули и такмичење соло певача у Руми да од заборавачувају име свог професора Николе Цвејића. У том сремском месту живела је породица музичког педагога и оперског певача светског гласа, а ту је уметник и сахрањен.

Као и претходних осамнаест година током дводневног такмичења орила се песма у изузетно акустичној свечаној сали ОШ „Душан Јерковић”. Учесници су били подељени у више категорија, с тим што су посебно оцењивани девојке и младићи.

Победници из свих категорија

У четвртој „А” категорији најбољи су били Анђела Јанковић и Предраг Качавенда, а у четвртој „Б” Мирјана Матић и Младен Продан. Како је речено на проглашењу победника, у трећој категорији била је највећа конкуренција, а прва награда додељена је Невени Ђоковић са ФМУ у Београду. У другој категорији, највиша признања додељена су Анђели Тодоровић са крагујевачког ФИЛУМ и Дарку Миловановићу са Факултета уметности у Нишу.

У првој категорији за најбоље су проглашени Адна Цинац са Конзерваторијума за музику и балет у Љубљани и Борис Папак са Факултета музичке уметности у Београду, а у преткатегорији Маша Пустоврх и Криштоф Колежник, такође са љубљанске академије. Најуспешнији такмичари добили су дипломе и новчане награде.

Додељене су и специјалне награде. Признање за најперспективнији сопран, које додељује оперска примадона Радмила Бакочевић, добила је Габријела Деглин са Уметничке академије свеучилишта у Сплиту. Награда за интерпретацију отишла је у руке Стефани Финдрик са исте академије, а у име општине Рума уручио јој је начелник Светислав Дамјанчук.

Лауреат овогодишњег такмичења је Мирјана Матић, студенткиња београдског ФМУ, у класи професора Николе Китановског. Наредно, 20. такмичење соло певача „Никола Цвејић” заказано је за новембар 2017.

Г. Вукашиновић

Посета покрајинског секретара

Покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова Предраг Вулетић посетио је Геронтолошки центар у Суботици. Ресорни секретар је овом приликом обишао и радове у овој установи, који су делимично финансирани средствима Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Геронтолошки центар Суботица је, у циљу подизања квалитета услуга и стандарда, почео реновирање просторија на шестом спрату објекта. Пре адаптирања, ове собе су биле са великим бројем корисника, док ће по завршетку радова бити прилагођене стандарду са највише четири корисника у соби. Геронтолошки центар у три домска објекта располаже капацитетом од 530 корисника.

Осим смештаја старих и немоћних, ова установа пружа и негу и помоћ у кући у оквиру које је запослено 73 радника који се брину за око 840 суграђана. Покрајински секретар је рекао да је Геронтолошки центар у Суботици један од већих у Војводини, да добија значајна средства од Покрајине, али и да се последњих неколико година град доста укључио по том питању.

Директор Геронтолошког центра у Суботици Петар Балажевић је рекао да су Покрајинска влада и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања прошле године овој установи определили више од 40 милиона динара. Једна од важних инвестиција јесте и машина за прање веша капацитета 55 кг, којом се решава проблем прања рубља за више од 500 корисника у Геронтолошком центру.

Предраг Вулетић (у средини) у Суботици

Након обиласка установе, покрајински секретар је одржао састанак са директорима установа социјалне заштите у Суботици. Састанку су присуствовали Ненад Козомора, директор Дома за децу „Колевка“, Мирослава Багавац, директорка Центра за социјални рад Суботица, председник Црвеног крста Су-

ботица др Сениша Трајковић, директорка Филијале Суботица Фонда ПИО Снежана Марић и члан градског већа Илија Ђукановић.

Представници установа упознали су покрајинског секретара са плановима за 2017. годину и тешкоћама у свакодневном раду. **Г. О.**

ПРОСЛАВА БОЖИЋА У КЊАЖЕВЦУ

Весело уз поштовање обичаја

У општини Књажевац је, као и ранијих година, свечано обележен Божић. Град је украшен светилкама, окићен јелкама, а бадњаки су већ рано ујутру на Бадњи дан постављени поред улазних врата или степеништа. Славило се у кућама и на трговима, уз поштовање обичаја у спремању пошних јела – на Бадње вече, а за Божић печеница, печење, роштиљ и остало како ко воли.

Свечаности посвећене најрадоснијем хришћанском празнику почеле су на Бадњи дан свечаном литургијом, а наставиле се вечерњом службом у цркви светог Ђорђа и поделом божићних пакетића најмлађима, а затим литијом која је од цркве Карађорђевог улицом водила до градског трга, где је по традицији организовано налагање бадњака. Божићну честитку грађанима је упутио председник општине Милан Ђокић: „Нека наредна година буде година слоге, солидарности, хумано-

сти... само сложни, уједињени, можемо да опстанемо и да останемо“, поручио је Ђокић суграђанима.

Протојереј Сениша Ђорђевић говорио је о симболици паљења бадњака.

– Божић се празнује као успомена на дан рођења Исуса Христа, сина Божијег. Божић прати дух опраштања и помирења и то је време да се људи помире и опросте једни другима увреде

нанете преко године. На Бадње вече ложи се бадњак. Ово младо дрво, обично храстово, симболише Христа и његов долазак на свет. Ложење бадњака представља топлину Христове љубави, затим, бадњак је подсећање на дрво које су пастири донели у пећину и које је праведни Јосиф заложено како би се тек рођени Богомладенац загрејао у хладној пећини. Уносимо га вечерас у наше домове. Он је симбол ватре,

светлости, Витлејемске пећине – подсетио је протојереј.

Деца су у божићној чесници тражила златник и сребрњаке, а затим је уследило паљење градског бадњака коме је присуствовало више од 1000 Књажевчана и оркестар трубача, певало се и играло, а старији су могли да се окрепе грејаном ракијом и провеселе уз блех музику. Паљење бадњака организовано је и у варошицама Кални и Минићеву, као и у већим селима. Божић су свечано прославили корисници Геронтолошког центра и Дома старих Вила Катарина. Поред породичног окупљања дружило се и по неколико породица.

По традицији, младићи обучени у карактеристичну одећу ишли су на Бадње вече од куће до куће и певали божићне песме – коледе. Укућанима су честитали Божић, а они су их, како обичаји налажу, частили храном, пићем и новцем.

Драгић Ђорђевић

УСТАНОВА ЗА СТАРИЈА ЛИЦА У ЛЕСКОВЦУ

Помоћ у кући за већи број Лесковчана

Лесковачка Установа за старија и одрасла болесна лица ових дана интензивира је рад, посебно услугу геронто-домаћица у градским месним заједницама. Ради се о помоћи у кући старијим и болесним Лесковчанима који нису у могућности да пронађу стални смештај у овој највећој геронтолошкој установи на југу Србије.

Последње заседање Градског већа града на обалама Ветернице, била је прилика да се поразговара о планираним увећаним активностима у 2017. години овог геронтолошког центра. Том приликом градски већници су одобрили нове цене за вандомске слуге које се крећу од 160 до 240 динара по радном сату.

– Наша установа је донела Правилник о услугама пружања помоћи старим лицима у кући, који је у складу са новим Законом о социјалној заштити, као и са градском Одлуком о социјалној заштити грађана. На основу утврђених критеријума, корисник који испуњава услове за бесплатну помоћ моћи ће те услуге да користи у трајању од око 60 сати месечно.

У том периоду њему ће бити доступни едуковани сарадници нашег центра, посебно лекари за које је највеће интересовање корисника – истакла је др Гордана Савић, директорка лесковачке Установе за старија и одрасла болесна лица.

Лесковачки геронтолошки центар је међу првима добио нови шестогодишњи сертификат, као и овдашњи Центар за социјални рад.

– То нас још више обавезује да у отежаним зимским условима интензивирамо свој рад, како на терену тако и у самој установи, да бисмо старијима помогли да лакше презиме – уверавају нас Јагода и Стојан, дипломирани социјални радници ове установе, који са много пажње и поштовања свакодневно комуницирају са најосетљивијим корисницима.

Установа за старија и одрасла лица Лесковца, по речима директорке Савић, има добру сарадњу са овдашњим Центром за социјални рад и локалном самоуправом града Лесковца, али и са болничким центром, Домом здра-

Докторка у кућној посети

вља и Центром за економику домаћинства у Лесковцу и другим значајним организацијама и удружењима, а посебно са лесковачким Удружењем старосних пензионера и Клубом пензионера инвалида рада. У овој установи посебну пажњу поклањају културном уздицању старијих суграђана: организују се разни музичко-поетски сусрети, изложбе слика и ручних радова, као и изложбе старих и помало заборављених јела и колача.

Тома Стевановић

ЦЕНТРИ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД У ЈАБЛАНИЧКОМ ОКРУГУ ПРИПРАВНИ ЗА ПРИХВАТ БЕСКУЋНИКА

Добро организовано збрињавање

Овогодишња зима на југу Србије озбиљно је забринула старије и болесне житеље Јабланичког управног округа. Други дан Божића у Лесковцу је био невероватно хладан – забележено је чак минус 22 степена Целзијуса! Дobar део мештана ускраћен је за озбиљно грејање, а потрошачка корпа на лесковачким пијацама у време празника и благодана била је полупразна за разлику од неких претходних година.

Ванредно стање због временских неприлика проглашено је у општини Медвеђа, чији Центар за социјални рад, као и Општински штаб за ванредне неприлике дежурају целодневно. У оближњем Вучју снег је притиснуо засеок планине Кукавице. Осмог дана од почетка нове године овде је измерено у просеку 97 центиметара снежног покривача, а истог дана на

Лесковац ове зиме

Златибору снежни нанос био је за 60 центиметара нижи. Планинска села у општинама Бојник, Власотинце и Црна Трава, посебно у подножју планине Чемерник, одсечена су од варошких центара што представља посебан проблем за локалне домове здравља и центре за социјални рад у збрињавању старих и болесних. Срећом, ового-

дишњи вирус грипа у Јабланичком округу, по оцени лекара из овдашњег Завода за јавно здравље, готово је занемарљив. Оболили, махом пензионери и деца, који се жале на респираторне инфекције, јављају се амбулантама лесковачког Дома здравља, у којем се дежура непрекидно у више смена. Дежурна је и екипа стручњака ле-

сковачког Центра за социјални рад, као и Установе за старија и одрасла лица у Лесковцу.

– Спремни смо да прихватимо све бескућнике, старије и болесне суграђане, од којих је већина „заборављена“ од најближих, од породице, и да их утопимо и нахранимо у прихватилишту Геронтолошког центра у Лесковцу. Судећи према броју заинтересованих, намеће се потреба за изградњом новог већег трижажног прихватилишта у Лесковцу, које би у старту примило сва старија и одрасла лица која спас од циче зиме и глади траже у прихватилишту. Ту би могли да се утопле, да добију храну и одећу, као и адекватну здравствену заштиту у ванредним условима – истакао је Бобан Илић, директор Центра за социјални рад у Лесковцу.

Т. Стевановић

Празнична подршка за најугроженије

Пракса пружања помоћи најугроженијим грађанима општине Неготин, започета пре седам година, настављена је и током минулих празника. Поводом Божића, једнократну новчану помоћ из локалног буџета добили су социјално угрожени самохрани родитељи, њих 71. Реч је о једнородитељским породицама које се налазе на евиденцији Центра за социјални рад и корисници су новчане социјалне помоћи (НСП). По пет хиљада динара једнократне новчане помоћи добило је и 58 социјално најугроженијих старих лица из градске и сеоске средина, такође са евиденције неготинске социјалне установе, а толико су добили и самохрани родитељи.

Једнократна новчана помоћ социјално угроженим самохраним родитељима, корисницима НСП и најугроженијим старим лицима исплаћена је на основу сагласности коју је Општинско веће општине Неготин дало Центру за социјални рад.

Једнократну новчану помоћ од по пет хиљада динара добило је и 70 породица корисника туђе помоћи и неге са евиденције Центра за социјални рад, а међу њима и 19 чланова Удружења за помоћ особама са инвалидитетом „Дуга“.

И чланови Удружења „Дуга“ добили новчану помоћ

– Локална самоуправа нам помаже покривањем материјалних трошкова за рад и делимично неких активности, али први пут деци и младима са сметњама у развоју и инвалидитетом је на овај начин, новчано, пружена подршка, што је доиста гест вредан пажње и надам се да ће то постати традиција – поручили су тим поводом из „Дуге“, на скромној празничној свечаности уприличеној за дародавце.

Ова средства, укупно 605.000 динара, обезбеђена су из буџета општине Неготин и подељена преко Центра за социјални рад. За социјална давања у циљу побољшања статуса најугроженијих становника општине Неготин, ове године ће из локалне касе бити издвојено шест милиона динара.

Јованка Станојевић

ОПШТИНА СВРЉИГ УЛАЖЕ У МЛАДЕНЦЕ И ДЕЦУ

Новчана помоћ за покретање посла

Новом општинском одлуком о финансијској помоћи брачним паровима у циљу повећања natalитета, будући младенци моћи ће брже да дођу до посла. Нови вид новчане помоћи односи се на улагање општине кроз помоћ младенацима за покретање сопственог бизниса, упосљавање код неког послодавца или на свом пољопривредном газдинству. Новчани износ за овај вид помоћи је 250.000 динара ако живе у граду и 350.000 ако живе на селу. Они који се не одреде за неку од ових опција могу да користе стару одлуку о помоћи, али са смањеним износима: 50.000 динара за брачне парове на селу и 30.000 динара за оне који станују у граду.

Образлажући ову одлуку, председница општине Сврљиг Јелена Трифуновић каже да се тражио нови, економски исплатив модел помоћи кроз самозапошљавање и за-

Подела новца: Јелена Трифуновић, председница општине, уручује помоћ

пошљавање. Млади могу да покрену сопствени бизнис и тиме материјално ојачају и планирају породицу. Општина Сврљиг ће радити бизнис планове и саветовати оне који се одлуче на овакав корак, односно предлагати им дефицитарна занимања у која треба улагати. Брачни парови који се одреде за самозапошљавање у обавези су да брачном другу

уплаћују доприносе најмање две године. Старосна граница је подигнута са 45 на 47 година живота брачних другова, наводи Трифуновићева и подсећа да Одлука о помоћи брачним паровима која се примењује од 2011. године није укинута, само је допуњена повољнијим решењима.

Иначе, до сада је било резултата: повећан је број венчања

и број деце. Будуће младенце председница упозорава да једна одлука искључује другу и да може да се користи само помоћ по једној општинској одлуци. Младенци имају шест месеци да се одлуче коју ће користити.

И даље остаје на снази помоћ новорођеним бебама у износу од 30.000 динара, по 7.000 динара месечно добија свака беба до навршене прве године живота. И незапослене породице годину дана добијају месечно по 5.000 динара ако живе у Сврљигу и 7.500 ако су на селу. Крајем прошле године потписани су и уговори са 19 студената завршених година студија који су испунили критеријуме за општинску студентску стипендију. Они ће добијати по седам хиљада динара месечно. Од 2003. године ову стипендију користило је око 520 академица са високим просечним оценама током студирања.

С. Ђорђевић

УЗ ПОЧЕТАК ФИНСКОГ ЕКСПЕРИМЕНТА

Новац као први корак

Да ли безусловна помоћ незапосленима подстиче примаоце те помоћи да траже посао или их пасивизира

У ово сурово време, када смо свакодневни сведоци бесрамног богаћења богатих и осиромашивања сиромашних, не прође дан да не чујемо или не прочитамо неку потресну причу.

Шта све може да снађе човека када услед велике животне невоље спадне на државну милостињу, видели смо јесенас и на филму, у остварењу британског режисера Кена Лоуча овенчаном наградама. Радња филма „Ја, Данијел Блејк“ прати драму, на крају и трагедију главног јунака који је изгубио здравље, па посао, а бирократе у надлежној социјалној служби одбијају да му признају право на новчану надокнаду, јер не испуњава неке формалне и потпуно бесмислене услове.

Филм помињемо јер застрашујуће верно осликава атмосферу безнађа и бирократског терора, притиска какав се осећа широм Европе. Утолико пре пажњу привлачи Финска која се одважила на нешто ново: да људима без посла исплаћује надокнаду, али при том их ослободи обавеза према служби социјалног старања која им стално прети ускраћивањем помоћи.

Почев од овог јануара па до краја децембра идуће године две хиљаде незапослених гра-

ђана Финске добијаће од владе сваког месеца по 560 евра. Избор је спроведен насумично из популације жена и мушкараца у животној доби од 25 до 58 година.

Уместо социјалне помоћи, поменути сума стизаће им као основни месечни приход, без условљавања и ослобођена пореза. Што је још важније, новац ће следовати чак и у случају да прималац у међувремену нађе посао.

Заправо, то је кључна ставка овог експеримента за чије спровођење је задужена владина агенција за социјално старање – Кела, у сарадњи са више универзитета, института и научних установа.

Како је званично објашњено, све се ради у циљу промовисања запошљавања, а главна непознаница садржана је у питању: да ли људи, када им обезбедите основна средства за живот, без икаквих додатних захтева, могу да се мотивишу да траже посао? Или још краће, да ли ће загарантовано месечно примање допринети порасту запошљавања или не?

Уврежено је мишљење да новац, када се даје „на тацини“ делује пасивизирајуће. Ми овде можемо да се похвалимо старинском изреком да је „боље радити за џабе него седети код куће“, али ред је и да подсетимо на њену модификовану контраваријанту, „још је боље седети код куће и добијати паре“. Ово би могло да буде гесло корисника социјалне помоћи, мада

не увек из чисте лењости и не њиховом кривицом.

Рачуница све открива. Начин на који систем функционише је такав да кад незапослени „социјални случај“ добије прилику за неки мањи посао, чак на неколико сати недељно или тако нешто, после опорезивања и сразмерног умањивања помоћи (и мала зарада повлачи за собом велике резове), на губитку је. Уистину, боље му је да остане код куће.

Експеримент је, стога, усмерен ка реформи целокупног механизма социјалне заштите, како би „боље кореспондирао са променама у свету рада, да би се смањила бирократија и поједноставили компликовани систем давања“, истичу у Хелсинкију.

Стопа незапослености у овој нордијској земљи је после рецесије стабилизована на 8,1 одсто, што је број од око 213.000 грађана, према последњим расположивим подацима из новембра 2016.

У условима реформисаног система, та би стопа могла да буде нижа, јер реално је очекивати да би људи растерећени егзистенцијалног притиска, захваљујући базичној суми коју добијају, са више жара и енергије потражили место за себе, трудећи се да нађу прави, а не било какав посао.

Истовремено, паралелно са питањем незапослености, не само у Финској већ широм развијеног света, све је акутнији проблем непопуњености рад-

них места. Свуда је приметан дисбаланс између потреба и стварних расположивих снага.

Генерације су се школовале за неки другачији свет а при том нико није могао да предвиди којом ће брзином електроника и аутоматизација учинити сувишним на десетине и стотине хиљада послова.

Термин четврта индустријска револуција већ је увелико у оптицају, а студија о пословима будућности рађена за потребе Економског форума у Давосу садржи податак о губитку више од пет милиона послова у 2020. године.

Уз то иде и констатација да је већ сада приметан дефицит у свим категоријама, а да ће за пет година компаније да се сучоче са незапамћеним недостатком одговарајуће радне снаге у секторима слабије плаћених послова.

И управо ту се отвара простор за раднике попут оних одабраних за фински експеримент који ће се можда показати као решење. Да је замислио доволно интригантна и привлачна говори и чињеница да Финска јесте прва, али да се о сличним подухватима размишља у Француској, Канади, Холандији, Индији, Шкотској и другде.

Јавност у тим земљама расположена је за ове иницијативе, једино су Швајцарци, када им је идеја понуђена за изјашњавање на прошлогодњем референдуму, рекли одлучно „не“.

Д. Драгић

Зашто су дани дуги, а године кратке

Осећај да се време и живот убрзавају није умишљен: у позном добу мање се догађа од онога што је за памћење

Одлазак у пензију свакако је велика раскрсница, јер означава крај једног животног раздобља и почетак другог. Истовремено, то је и неумољива потврда пролазности, непосредно уверавање да ништа не траје заувек, да све пролази и да ће све проћи.

Пензија се обично замишља као живот са одсуством стресних обавеза; сви који (не)стрпљиво одбројавају завршне дане и месеце свог званичног радног века очекују да ће као пензионери „имати све време овога света“, да би већ на самом почетку пензионерских дана констатовали да им време измиче као песак између прстију. Да, једноставно, немају времена да много тога доврше на време, и да је за неки подухват најчешће потребно више времена него што су планирали.

Али, главни утисак је да су дани дуги, а године кратке, како је то ефектно сročила америчка списатељица Гречен Рубин, ауторка истоименог бестселера „Пројекат среће – дани дуги, а године кратке“. Наш познати глумач Жарко Лаушевић је своју исповедну књигу насловио слично: „Година прође, а дан никад“. Дакле, дани пролазе споро, а године брзо. Да ли је заиста тако, или је то само привид?

Оно што није спорно, то је да је осећај времена субјективан и релативан. Кад радите нешто занимљиво, сати просто лете. Кад се досађујете, и минут је предугачак.

Оно што о овоме говоре они који су то професионално изучавали, у најкраћем се своди на закључак да перцепција убрзавања или успоравања „фактора време“ има везе са такозваним биолошким сатом: што

смо старији, то на време обраћамо мање пажње.

Оно што је прошло увек се чини дужим од онога што предстоји, између осталог и због тога што су детињство и младост доба када се стичу прва важна искуства, која се утискују у памћење и постају важан део онога шта смо и ко смо. Ко се не сећа своје прве љубави и првог пољупца, прве дипломе, првог детета!

Кад једном – а сваком појединцу се то догађа у различитим годинама – постанемо „искусни“, много тога су рутинске обавезе, уз свакодневне стресове на послу, егзистенцијалне и друге бриге у личном и породичном животу. У позном добу по правилу нема авантура, сви животни међаши су само успомене и мање се догађа од онога што је за памћење.

У овом погледу је занимљиво и једно математичко објашњење: кад имате пет година, једна година вам је петина живота. Кад имате 50, свака је само два одсто. Да ли то значи да ми, подсвесно, стално временске интервале поредимо са укупним временом које смо проживели (што је, узгред, хипотеза постављена још крајем 19. века)?

Једна студија са Чикаго универзитета доказала је да људи знатно више цене своју непосредну будућност од непосредне прошлости. Количина ангажованих емоција при том расте како се очекивани догађај приближава, а чим дође и, наравно, прође, те емоције спљашњавају. Што практично значи да није баш добро оно што мислимо да свакако јесте: да нам се жеље испуњавају.

Да се време другачије доживљава у младости него у старости показује и једна позната студија из шездесетих година прошлог века која је перцепцију времена

изучавала у две групе: у једној су учесници били у добу између 18 и 20 година, док је у другој просек био 71 година. Од понуђених метафора млађи су били склонији онима типа „време је велики и тихи океан“, док су међу старијима били популарнији описи попут „време је воз који убрзава“.

Занимљиво је, међутим, да млади очекују да ће им време брже пролазити када постану старији.

Феномен „спорог“ и „брзог“ времена уочљив је и у неким кратким животним активностима. Кад сте, рецимо, отпутовали на годишњи одмор, прва два-три дана су релаксирајућа и споро пролазе, а они потом се некако убрзавају, са осећањем на дан повратка да је све прошло некако исувише брзо.

Уосталом, зар нам и овај јануар није био баш спор, али је фебруар ипак дошао брзо.

Неуролози иначе нису, проучавајући мозак, открили неки његов део специјализован за „процесирање“ времена, из чега закључују да наша опажања тог феномена зависе од нивоа појединих хормона, који су различити у различитим животним добима. Деца, на пример, не могу да мирно седе ни два минута, док одрасли то могу сатима...

Треба ли, међутим, уопште обраћати пажњу на време, на кратке моменте садашњости који брзо постају прошлост и на брзо долазећу будућност која кроз нас протутњи као поменути брзи воз?

Време пролази, а од онога што донесе, највећи део однесе, па је зато можда паметније придржавати се старе мудрости (приписује се Абрахаму Линколну), која поручује: „На крају, не рачунају се године у вашем животу, него живот у вашим годинама“.

М. Бекин

ПРЕПОРОД УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ЗАЈЕЧАР

Солидарни динар кућу гради

Док на чело зајечарског Удружења пензионера пре три године није дошао агилни и предузимљиви Степан Ранђеловић – стајало се у месту. Од новембра те, 2013, кренуло се сложено и ударнички: од око 700, број чланова нарастао је на 2.000. И сви са уредно плаћеном чланарином.

– Желео сам у првом реду да створимо материјално независну организацију, тим пре што од локалне самоуправе није било подршке. Нажалост, ни данас није много боље, али вредно радимо и штедим сваки динар. Од готово руинираних просторија направили смо клуб и канцеларије по свим прописима. Уложили смо искључиво наш новац, милион и по динара. Можда то за неког није велика пара, али за нас, са минималном месечном чланарином од 30 динара, то је завидан издатак. У овој години утрошено је чак 10 милиона динара на позајмице члановима. Свако може да добије 15.000 динара на шест месеци отплате. И то је најбитнија помоћ јер већина пензионера добрим делом издржава децу и ун-

Степан Ранђеловић

чучад – напомиње наш саговорник Степан Ранђеловић.

Пензионерима у Зајечару омогућено је да под најповољнијим условима набављају основне животне намирнице. Ускоро ће почети да се примењује и уговор о сарадњи са кланицом у оближњем Звездану, што је гаранција сигурног квалитета. Набављено је и 600 кубика огревног дрвета, а у рудницама Ресавица купљено је довољно угља за све заинтересоване.

– Понашамо се домаћински. Штедим где год се може, али не и у пословима који су од животног интереса. Научили смо да на рачуну увек имамо толико пара да нас „ништа не може изненадити“. На пример, 2014. успели смо да вратимо раније вишегодишње дугове од 2,5 милиона динара. Ове године издвојили смо 150.000 динара за туристичка путовања, не рачунајући лично учешће пензионера. Ипак, највише се поносимо обновом две клупске просторије. Уредили смо и опремили одељење за инхалацију астматичара (велики је број оболелих од бронхитиса и астме) како у здравственим установама не би чекали и излагали се било каквим тешкоћама. Купићемо десет апарата и обезбедити стручни надзор. Преостаје да у 2017. обновимо фасаду зграде и омасовимо чланство. Јер, велики је број војних пензионера који желе да нам приступе – наглашава Степан Ранђеловић, председник Удружења пензионера Зајечар.

Брана Филиповић

БАЈИНА БАШТА

Окупити трећину чланства

На подручју општине Бајина Башта, према речима председника Удружења пензионера Неђе Ракића, има око шест хиљада грађана са пензионерским статусом. Међутим, окупљених у чланству ове организације је свега њих 300. Готово 90 одсто од тог броја учланило се током 2016. године. Због тога се чине напори да се Удружење омасови, јер је тек тада могуће спроводити значајније активности у корист чланства.

Неђа Ракић, председник Удружења пензионера у Бајиној Башти

На петој седници Удружења разговарало се о досадашњим и предстојећим активностима на учлањавању пензионера. Жеља је да до краја 2017. године у Удружење буде учлањено бар две хиљаде корисника пензије. Конкретни задаци месних одбора и

Управног одбора на том плану биће договорени на Скупштини Удружења пензионера.

Управни одбор размотрио је активности за поседња четири месеца и закључио да су оне биле бројне и разноврсне и да се део њих одвијао у сарадњи са борачком организа-

цијом, као што су одласци у Лаћарак и на Кадињачу. Удружење је традиционално организовало дочек Српске нове године у хотелу „Оморика“ на Тари са лутријом. Сав приход од лутрије ићи ће у хуманитарне сврхе као помоћ најугроженијим пензионерима. Заједно са бајинобаштанским пензионерима на дочеку су биле и њихове колеге из више општина Златиборског округа.

Миладин Малишић

САВИНДАН У КИКИНДСКОМ ДОМУ ПЕНЗИОНЕРА

На многаја љета

Крсна слава Свети Сава Општинског удружења пензионера у Кикинди окупила је овогодишњег 27. јануара око 170 свечара и њихових гостију. У кикиндском Дому пензионера Велизар Силвестер, председник слављеника имао је част да поздрави градоначелника Кикинде Павла Маркова и члана Градског већа Миодрага Булајића који су у име локалне самоуправе честитали празник својих најстаријих суграђана. Ме-

Обред крсне славе Светог Саве у кикиндском Дому пензионера

Уз Веселина увек весело

Мало је времешних Пожежана, па и оних млађих, који не познају Веселина Миловановића, или Веса пекара, како га његови суграђани из милоште називају. Познат је у граду на Скрапелу и ближој околини као одличан пекар и месар, али и као фурулаш, двојничар и певач у Културно-уметничком друштву „Момчило Тешић“ које ради при Општинској организацији пензионера.

Весо је 1951. године дошао у Пожегу на пекарски занат у тадашње Пекарско предузеће и ту као примеран радник остао све до одласка у пензију. Док је био у радном односу Веселин је био најпознатији пожешки пекар и месар. И када је отишао у пензију наставио је да пружа своје услуге муштеријама из Пожеге и околине. Настоји да не запостави и да не заборави свој занат. Каже да га здравље добро служи и не може бадава да проводи време, а прави мајстор остаје увек мајстор свог заната. У том послу му помаже супруга Дрина, има и подршку осталих чланова породице.

Када је отишао у пензију, Веселин се са супругом прикључио члановима КУД-а, па с њима успешно наступа на разним саборима и познатим културно-туристичким манифестацијама. Гостовао је у многим местима Србије и веома често доприносио победама Пожежана на такмичењима. Омиљен је међу колегама, који кажу да је уз њега увек весело. Од деде Владимира научио је да свира на двојницама и сада му у томе нема премца. Неколико пута је на Сабору двојничара у Кушићима, код Ивањице, проглашаван за најбољег у Србији.

– Сви моји преци су били музикални, али су углавном свирали на виолини. Ја сам наставио њихову музичку традицију, а сада ми у томе помажу супруга Дрина и кћерка Весна која је просветни радник. И син Саво воли песму, игру и весеље, па то очекујем и од унучади, и праунучета. Док сам радио у предузећу слушао сам наредбе директора и пословођа. Сад ми командује супруга Дрина која је већ 17 година председник КУД „Момчило Тешић“ – шали се Веселин Весо Миловановић.

М. Павловић

Веселин са двојницама

СТО ПЕДЕСЕТ КЊИГА ЛЕСКОВАЧКОГ ПРОФЕСОРА

Пише када нема шта да ради

Недавно је објављена 150. књига Драгомира С. Радовановића, универзитетског професора, економисте у пензији, „Грешка економије и нови пут“. По томе је овај лесковачки књижевник апсолутни рекордер. Добитник је многобројних признања од којих издвајамо Орден рада са златним венцем. Живи у Лесковцу. Члан је Удружења књижевника Србије, а деценијама се успешно бави и сликарством.

– Кад немам шта да радим, пишем – каже овај духовити професор, који је радо виђен у свакоме друштву.

Делује готово нестварно да неко у „затуреној паланци“, далеко од главних токова књижевног, па и научног стваралаштва, има толико енергије, али и талента да напише и објави тако велики број књига.

Проф. др Драгомир С. Радовановић

Ствар постаје још интесантнија ако се зна да је проф. Радовановић почео релативно касно да објављује своја дела. Прву књигу „Стално су будни – зар нису чудни“ објавио је 1987. године, у 39. години живота. Списатељство др Радовановића, обим-

но и разноврсно, тражи осмишљеније проучавање стручњака различитог усмерења, од економиста, драматурга, до историчара књижевности. Неке књиге овог аутора, попут „Операције планирања“, „Анализа пословања предузећа“, „Основи трговинског менаџмента“, „Развој економских мисли“, велики су допринос економској науци и постају део незаобилазне литературе сваког студента економије.

У једној од књига, „Шале из наше мале“, записао је занимљиве догледности Лесковчана, њихових пријатеља и гостију.

Пре неколико година објављена је књига о проф. др Радовановићу „Човек велике имагинације“, коју је приредио проф. др Живан Стојковић.

Данило Коцић

ђу званицама су били и: Велинка Накрајкућин, директорка филијале Фонда ПИО у Кикинди, Влад Нику, председник организације пензионера из Темишвара, затим челници удружења пензионера из Земун Шпиро Безбрадица, из Апатина Милева Бабић, из Беле Цркве Анђелија Стошић, из Сремских Карловаца Стева Петровић, из Новог Милошева Милан Цимеша, из Растине код Сомбора Богдан и Марија Влатковић и Јован и Нада Вукобратовић, као

и Кикинђани Петар и Марија Петров, преводиоци за румунски језик.

Обред су обавили протонамесник Вујадин Стокић и протојереј Миленко Сандић, а протојереј Јован Силашки, члан Општинског удружења пензионера, био је солиста и придружио се хору КУД-а „Сунчана јесен“ у пригодној програму. Рецитовао је Бобан Мишков, унук брачног пара пензионера Исаков. Кума славе је Стоја Томашев.

И овај Савиндан протеклао је у знаку жеља и тежњи „На многаја љета“.

С. Завишић

Дочек Нове године: Надежда Којић у средини ПАНЧЕВО

Дружење, помоћ, сарадња

Удружење пензионера града Панчева основано је 2006. године, а данас има око 300 чланова. Надежда Којић, председница овог удружења, истиче да од оснивања па до данас спроводе низ активности како би члановима омогућили лепши и лакши живот.

Активности обухватају доделу пакета са намирницама члановима са најнижим примањима, обилазак старих и болесних чланова, дружење четвртом у Дому војске у Панчеву, сарадњу и дружење с другим удружењима пензионера, као и организацију манифестација и прослава.

Након организације већ традиционалне манифестације „Златне јесени“ и дружења за дочек Нове године, Удружење је уприличило и дочек Православне нове године у Дому војске Панчево. Прослави је присуствовало око 150 чланова и гостију из Омољице, Црепаје, Ковачице, Ковина, Старчева, Пландишта, Зрењанина и Београда, који су се дружили уз богат програм и музику.

Како истиче председница Удружења, све активности се спроводе уз свестрану помоћ чланова сарадника Томислава Бекера, Мирјане и Милорада Павлице, Жарка Матића, Марте Мишковић и Бранка Гарчевића.

Д. К.

КИКИНДА

Завршна годишња екскурзија

Општинска организација инвалида рада у Кикинди уприличила је завршну екскурзију за лане посетом Београду. Педесетак чланова је у предновогодишњем амбијенту у главном граду посетило Храм Светог Саве и нову савску променаду. Искористили су прилику и да разгледају макету Београда на води (на слици).

С. З.

АЗБУКОВИЦА

Пензионери воле фотографију

Западни део Србије на десној обали Дрине зове се Азбуковица. Центар свих збивања у Азбуковици је насеље Љубовија. Туристичка организација Љубовија је, у намери да свој крај покаже и другима, расписала конкурс за најлепшу фотографију Азбуковице у 2016. години. Одзив љубитеља фотографије био је изнад сваког очекивања. Приспело је неколико стотина фотографија.

Награђена фотографија

Жири у коме су била три професионална фотографа имао је тежак задатак да прогласи најбољу фотографију Азбуковице за 2016. годину. Та част припала је фотографији коју је послао пензионер (82 године) из Београда Милан Радосављевић. Друго место припало је фотографији коју је снимила Милица Савић, а треће пензионеру из Љубовије, Миладину Малишићу.

Запослени у ТО Љубовија су пријатно изненађени великим бројем фотографија аутора који немају никакве везе са Азбуковицом, али су у пролазу запазили лепоте овог краја и овековечили их својим фотоапаратима.

М. Р.

СВРЉИГ

Пријем за пензионере

Поводом божићних и новогодишњих празника Дом здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ из Сврљига организовао је празнично дружење за своје пензионере. Позиву се одазвала већина од педесеторо пензионера. Лепо су се дружили, разговарали и послужили. Највише прича било је о здрављу, породицама и пензијама. Наследници су им приредили послужење, даривали новогодишњи календар, а оно што се на њиховом лицима видело била је срећа што су поново заједно и што нису заборављени. И мала пажња учинила их је задовољним и уследиле су речи захвалности.

Др Љутомир Давидовић, директор Дома здравља у Сврљигу, каже да су пензионери увек добродошли и поносан је што пензионерске дане проводе срећно и задовољно, упркос малим пензијама. Давидовић додаје да овакве сусрете треба организовати и чешће, јер дружење и разговор са пензионерима говори да, поред породице, о њима брине и установа у којој су провели радни век.

С. Ђ.

ПРОКУПЉЕ

Признање и пензионеру

На додели признања за остварене спортске резултате у прошлој години међу награђенима нашло се и име једног пензионера. У оштрој конкуренцији признањем се окитио Зоран Бањац (на слици).

Легенда прокупачког спорта прошле године прославио је шест деценија спортске активности. Сав живот превео је у спорту. Прво као активан у неколико спортова, а затим и као спортски радник. Више од две и по деценије је први фудбалски оперативац Топличког фудбалског савеза. И данас када је дубоко зашао у седму деценију увек је ту да помогне клубовима и играчима.

За шест деценија спортске активности Зоран Бањац, добио је специјалну захвалницу Спортског савеза општине Прокупље.

Ж. Д.

КРАЉЕВО

Успешни и све бројнији

Тимотије Николић, председник

После 70 година успешног рада, краљевачко удружење пензионера, које има више од 40 месних организација, спада међу бројнија и успешнија пензионерска удружења у Србији. Имају око 18.000 активних чланова, а и нови им се скоро свакодневно прикључују, рекао је председник Тимотије Николић на недавно одржаној Скупштини Удружења. Могу да се похвале бројним погодностима које обезбеђују за своје чланове. Од набавке огрева, прехранбених производа, до помоћи из фонда солидарности. За минуле празнике два и по милиона динара је подељено најугроженијим члановима. Треба поменути и активан рад у дневном боравку краљевачких пензионера у коме, поред хране и пића по повлашћеним ценама, могу да се користе и услуге лекарске амбуланте.

И. Ш.

Геронтодомаћица Миланка Ивановић и корисник помоћи Љубинка Ивановић из Дубља

ТРСТЕНИК

Старим и болесним лицима омогућити пројекте помоћи

На подручју општине Трстеник живи велики број старих, болесних и инвалидних лица којима је потребна помоћ у сваком погледу. До сада је то реализовано у оквиру пројеката које су организовали удружење „Женска иницијатива“ општина Трстеник и Центар за социјални рад. Ти пројекти су краткотрајни, а помоћ поменутих лицима је потребна дуже времена и у граду, а поготово у сеоским срединама. Пред крај прошле године окончан је успешно пројекат помоћи у кући и ван ње у трајању од шест месеци, а корисници ове врсте помоћи апеловали су на надлежне да се пројекат настави јер им много значи. Пројекат помоћи старим, болесним и инвалидним лицима био је драгоцен корисницима јер им је пет геронтодомаћица много помогло у сређивању куће, обезбеђивању лекова и намирница, па и у пратњи у одласцима код лекара и на контроле.

Нажалост, за ове пројекте нема средстава без обзира на апеле угрожених људи. Посебно су угрожена лица на удаљеном сеоском подручју. На евиденцији је 25 корисника којима је неопходна помоћ.

– Приоритет је набавка једног возила којим бисмо могли да обилазимо кориснике на терену. Грађани наше општине којима је потребна помоћ без обзира на то што је пројекат завршен могу нам се обратити телефоном или лично. Посебно ми је драго што су наше геронтодомаћице, које имају лиценцу за спровођење овог пројекта помоћи, успешно обављале послове на задовољство поменутих корисника – рекла је Весна Вељовић Милосављевић, главна координаторка пројекта помоћи старим, болесним и инвалидним лицима на подручју трстеничке општине.

Д. И.

Празнујемо, али и радимо

Већина држава има своје државне и верске празнике. Углавном се славе битни датуми из прошлости који су од великог културног и историјског значаја и највећи празници верских организација у некој земљи.

Србија је од давнина имала веома богату историју, па није ни чудно што слави много празника и има довољно нерадних дана. Запослени се увек и обрадују празницима, што верским што државним, јер је то згодна прилика да продуже годишње одморе, окупе ужу и ширу породицу, проведу дан са пријатељима са којима нису стигли да попију кафу и да се друже током радне недеље, као и да прошећају и да се рекреирају у природи, а можда и направе неки роштиљ...

Указом о проглашењу Закона о државним и другим празницима у Републици Србији проглашен је Закон о државним и другим празницима у Републици Србији који је донела Народна скупштина Републике Србије.

По Закону о државним и другим празницима у Републици Србији, први државни празник Републике Србије у години јесте Сreteње, тј. Дан државности Србије. Тим празником прославља

се спомен на дан када је на збору у Орашцу 1804. године подигнут Први српски устанак и дан када је у Крагујевцу 1835. године издан и заклетвом потврђен први Устав Књажевства Србије. Сreteње – Дан државности Србије празнује се 15. и 16. фебруара.

Државни празници Републике Србије су и Нова година, Празник рада, Дан победе и Дан примирја у Првом светском рату.

Нова година се празнује 1. и 2. јануара, Празник рада – 1. и 2. маја, Дан победе 9. маја, а Дан примирја у Првом светском рату 11. новембра.

У Републици Србији празнују се најважнији верски празници: први дан Божића (7. јануар), затим ускршњи празници, почев од Великог петка закључно са другим даном Ускрса.

У данима државних и верских празника који се обележавају у Републици Србији не раде државне и друге установе, привредна друштва и организације за обављање делатности или услуга, осим на Дан победе који се празнује радно.

Државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања обављања делатности или услуга дужни су

да, у складу са законом и прописима, обезбеде непрекидно обављање рада, односно пружање услуга и у данима државних и верских празника који се празнују у Републици Србији, јер би због прекида обављања делатности, односно услуга могле да настану штетне последице за грађане и државу.

Привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга чија природа посла, односно технологија процеса рада захтева непрекидан рад, могу да раде и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији.

Ако један од датума када се празнују државни празници Републике Србије падне у недељу, не ради се првог наредног радног дана.

Поред побројаних празника, запослени имају право да не раде у дане следећих верских празника:

1) православци – на први дан крсне славе;

2) католици и припадници других хришћанских верских заједница – на први дан Божића и у дане ускршњих празника почев од Великог петка закључно са

другим даном Ускрса, према њиховом календару;

3) припадници исламске заједнице – на први дан Рамазанског бајрама и први дан Курбан-бајрама;

4) припадници јеврејске заједнице – на први дан Јом Кипура.

У Републици Србији радно се празнују и обележавају Свети Сава, односно Дан духовности, Видовдан – спомен на Косовску битку, Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату и Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату – спомен на 21. октобар 1941. године и крваву јесен 1941. када су немачке окупационе снаге извршиле масовни ратни злочин над цивилима у Крагујевцу и широм Србије.

Свети Сава се празнује 27. јануара, Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату – 22. априла, Видовдан – 28. јуна, Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату – 21. октобра.

Ступањем на снагу Закона који смо представили у овом тексту, престао је да важи Закон о државним празницима Савезне Републике Југославије. **Д. Грујић**

ДРЖАВНИ И ДРУГИ ПРАЗНИЦИ ЗА 2017. ГОДИНУ

1, 2. и 3. јануар (нед-уто)	Нова година	нерадни дани
7. јануар (суб)	Божић	нерадни дан
27. јануар (пет)	Свети Сава	празнује се радно
15. и 16. фебруар (сре-чет)	Сreteње - Дан државности	нерадни дани
26. март (нед)	Летње рачунање времена (померањем за један час унапред са 2 на 3 сата ујутро)	
14, 15, 16. и 17. април (пет-пон)	Ускршњи празници	нерадни дани
14, 15, 16. и 17. април (пет-пон)	Ускршњи празници (за католике и припаднике других хришћанских верских заједница)	нерадни дани
22. април (суб)	Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату	празнује се радно
1. и 2. мај (пон-уто)	Празник рада	нерадни дани
9. мај (уто)	Дан победе	празнује се радно
25. јун (нед)	Први дан Рамазанског бајрама (за припаднике исламске заједнице)	нерадни дан
28. јун (сре)	Видовдан	празнује се радно
1. септембар (пет)	Први дан Курбан-бајрама (за припаднике исламске заједнице)	нерадни дан
30. септембар (суб)	Први дан Јом Кипура (за припаднике јеврејске заједнице)	нерадни дан
21. октобар (суб)	Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату	празнује се радно
29. октобар (нед)	Зимско рачунање времена (померањем за један час уназад са 3 на 2 сата ујутро)	
11. новембар (суб)	Дан примирја у Првом светском рату	нерадни дан
25. децембар (пон)	Први дан Божића (за католике и припаднике других хришћанских верских заједница)	нерадни дан

*Ако један од датума када се празнују државни празници Републике Србије падне у недељу, не ради се првог наредног радног дана.

Треба напоменути да се исламски празници рачунају по лунарном тј. месечевом календару, те је потребно знати да су могућа одступања од прорачуна за један дан.

Услови за пензионисање здравствених радника

? М. П., Барајево: Да ли здравствени радници по новом Закону о ПИО морају да иду у пензију са навршених 65 година живота, без обзира на године стажа?

Одговор: Здравствени радници остварују право на старосну и превремену старосну пензију под истим условима као и остали осигураници. У 2016. години услов за мушкарце осигуранике је навршених 65 година живота, а за жене 61 година жи-

вота и најмање 15 година стажа осигурања. Нема законских сметњи да осигураник настави са радом и након испуњавања услова за пензију уколико послодавац и даље има потребу за његовим радним ангажовањем.

Привремено решење

? З. Ј., Отишао сам у старосну пензију 2014. године са привременим решењем. Привремено решење је донето због обрачуна 1993. и 2014. године. До данашњег дана нисам добио коначно решење. Сматрам да је за овај период фирма у којој сам радио доставила образац М-4 из кога се виде доприноси. Кома треба да се обратим у вези са тим?

Одговор: Коначно решење о остваривању права на пензију Фонд ПИО доноси по службеној дужности када се отклоне разлози привремености решења, односно када се прибаве сви подаци који су потребни за доношење коначног решења.

Уколико корисник има знања да су отклоњени разлози привремености, може и сам поднети захтев за доношење коначног решења надлежној филијали и на тај начин убрзати поступак доношења коначног решења.

Погребни трошкови лицу које је платило сахрану

? С. Н., Алексинац: Ко има право на наплату погребних трошкова од ПИО фонда? Онај ко их је платио или родбина у чије је име то урађено? Каква је процедура?

Одговор: У случају смрти корисника пензије, лице које је сносило трошкове сахране има право на накнаду погребних трошкова. Да би се остварило поменуто право, неопходно је поднети захтев који се може добити у свакој филијали Фонда ПИО или одштампати са сајта www.pio.rs.

Уз захтев се прилаже: извод из матичне књиге умрлих за корисника пензије, оригинал рачуни о плаћеним трошковима сахране у којима је назначено име лица које је сносило трошкове сахране и фотокопија личне карте подносиоца захтева који је сносио трошкове сахране.

Пензија из Хрватске

? М. П., Јагодина: Примам породичну пензију после смрти супруга. Пошто имам радни стаж од 25 година у Србији и шест година сам радила у Хрватској занима ме да ли имам право на примања из Хрватске пошто нисам старосни пензионер? Недавно сам напунила 58 година.

Одговор: С обзиром да се питање односи на остваривање права по основу стажа осигурања оствареног у Хрватској, о праву на пензију по том основу одлучује Хрватски завод за мировинско осигурање у складу

са својим законским прописима. Са навршених 58 година живота, Ви не испуњавате услов јер је по хрватском закону у 2017. години за старосну пензију потребна 61 година и 9 месеци живота.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Утврђивање телесног оштећења

? К. К., Београд: Имам 77 година и идем на хемодијализу сваког другог дана. Добио сам решење за туђу помоћ и негу од Републичке инвалидске комисије и редовно примам ту накнаду. Део који треба да ми исплаћује општина не добијам, пошто ми траже решење о степену инвалидитета. Како да остварим ово право?

Одговор: Лекарска комисија Фонда ПИО може да изда потврду, тј. уверење о утврђењу проценту телесног оштећења. За добијање ове потврде потребно је

да се поднесе захтев надлежној филијали Фонда ПИО. Образац захтева можете добити у филијали или одштампати са сајта Фонда (www.pio.rs).

Породична пензија и школовање у иностранству

? И. Д., Ниш: Моја ћерка се школује у иностранству. Која је процедура да после смрти оца добије породичну пензију?

Одговор: Студенти који студирају на високошколској установи у иностранству третирају се као деца на школовању и имају право на породичну пензију за време студирања у иностранству, најдуже до навршене

26. године живота. Потребно је да дете, уз попуњен захтев, достави и школску потврду о статусу студента на факултету у другој држави. Потврду треба да преведе овлашћени судски тумач.

Рок за доношење решења о праву на инострану пензију

? К. Н., Београд: Који је законски рок за доношење решења о стицању права на инострану пензију од подношења захтева? Каква је ситуација у пракси?

Одговор: Међународним уговорима о социјалном осигурању регулисана су права осигураника који остваре стаж осигурања у Србији и државама уговорницама, при чему свака држава уговорница цени права из пензијског

и инвалидског осигурања и доноси решења у складу са својим законским прописима. Остваривање права и исплата пензије остварене у иностранству не зависи од остваривања права и исплате пензије у Србији (и обрнуто).

Пензија ванбрачној деци

? А. М., Алексинац: Каква права има ванбрачна супруга кад је реч о породичној пензији? Конкретно, ако ванбрачни другови имају децу и живе на истој адреси скоро цео живот, иако то званично није пријављено, да ли она има право на породичну пензију или је то услов за остваривање тог права?

Одговор: Основ за остваривање права на породичну пензију је искључиво брачна заједница. Ванбрачни супружници не могу да остваре право на породичну пензију у Републици Србији,

независно од тога колико је трајала ванбрачна заједница. Ово правило не важи за децу рођену у ванбрачној заједници, која су у својим правима потпуно изједначена са децом рођеном у браку.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ЗГРАДА СА ШЕСТ СПРАТОВА	ВРСТА ПОКРЕТА У БАЛЕТУ	КОЛА ЗА СПАВАЊЕ И РУЧАВАЊЕ (СКР.)	БАЊА У БЕЛГИЈИ	АМЕРИЧКИ МУЗИЧАР, СЕСИЛ	СТАНОВНИЦЕ ИРСКЕ	МЕСТО У СРБИЈИ
ЕНГЛЕСКИ ДРАМСКИ ПИСАЦ, ВИЉЕМ							
ВРХУНСКИ СТРУЧЊАК							
СТАНОВНИЦА САРАЈЕВА							
ТРЕМОЛО (СКР.)			КОЊ У ПЕСМИ	НАУЧНО ИСТР. РАД			
ОЗНАКА ЗА ОБИМ		АВЕНИЈА (СКР.)			17. И 10. СЛОВО		
		ДЕО ХЕКТАРА			РАЗНЕТИ ДУВАЊЕМ		
СЕКИРА МЕСАРА							СИМБОЛ ЗА БАРИЈУМ
ПРИМЕР (СКР.)			СИМБОЛ ТАНТАЛА			ОЗНАКА БЕЛГИЈЕ	
			ПУТНИК У ЧЕРГИ			ДРУШТВО МАСОНА	
ОЗНАКА РЕОМИРА		ВРСТА ОБУЋЕ					
		МОГУЋ, СТВАРАН					
ПРИХОД ОД ИЗДАВАЊА ЗЕМЉЕ							ЖЕНСКО ИМЕ
СМОЛА, КАТРАН				ОЗНАКА ЗА САД			
				18. И 28. СЛОВО			
НАГОВАРАЊЕ							
СТАНОВНИЦИ МЕСТА У ХРВАТСК.							
ИМПЕРАТОР				ЧАЈ			
				КНЕЖЕВИНА У ЕВРОПИ			
НЕМАЧКИ ПРЕДЛОГ (НА)			ЖЕНСКО ИМЕ				
			СУЛФАТ БАРИЈУМА				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	БАТИНА, МОТКА	ИМЕ ГЛУМ. ДЕРЕКА			РЕКА У АУСТРИЈИ		
		ЈЕЛО ОД КРОМПИРА			ХИТИТСКА БОГИЊА		
ДРЖАВА У ЕВРОПИ							
ГРАД У АЛБАНИЈИ							ПРЕДЛОГ: ПРЕМА
ГРАД У ЧИЛЕУ					ОЗНАКА ЗА КАРАТ		
					СИМБОЛ КАЛИЈУМА		
СКУП ОД ПЕТОРО ЉУДИ							

СУДОКУ

Табелу треба испунити бројевима од 1 до 9 тако да се у сваком водоравном реду, усправној колони, и у квадратима 3x3 поља, бројеви не понављају.

9	2			4	8			6
			5			7	3	
5		7				2		
	7			9			4	
1			6		3			2
	9			7	4		6	
		9				6		
	4	5			2			
7			8	6			5	9

ОСМОСМЕРКА

У лику са словима треба пронаћи све доле наведене речи у осам смерова. На крају ће остати четири слободна слова, која читана редом, дају назив шумске животиње, женке срндаћа.

З	Е	Б	Р	А	В	А	Р	Т
Е	Д	И	Т	О	Р	Ц	А	И
С	В	Р	А	К	А	А	Г	Л
Г	А	Ч	А	Л	Т	Р	Л	Е
К	Р	А	И	В	А	К	А	К
К	Д	Н	П	О	Љ	А	Н	А
А	О	И	Ч	З	Д	Е	Е	Б
Р	А	Н	К	А	Р	А	П	И
Т	Ј	С	Д	Ч	Р	Р	Н	Н
О	Е	С	Т	О	Н	И	Ј	А
Н	Н	И	Н	А	Р	А	Б	А

АНКАРА, БАКЕЛИТ, БАРАНИН, БИРАЧ, БИРЧАНИН, БРАВАР, ВОЗАЧ, ВРАТА, ГРНЧАР, ДОАЈЕН, ЕДВАРД, ЕДИТОР, ЕСТОНИЈА, ЗДРАВЉЕ, ЗЕБРА, КАБИНА, КАРТА, КАРТОН, КЛАРА, КОНДОР, ПЕНАЛ, ПОЉАНА, РАГЛАН, РОНИЛАЦ, СВРАКА, ТРАВАР, ЧАРКА, ЧИОДА.

РЕШЕЊА-СКАНДИНАВКА: Шекспир, експерт, сарајка, тр, нир, о, ав, њи, сатара, пр, та, б, р, чизма, аренда, тер, УСА, наговор, Илчанин, цар, теј, ан, Мира, бо, Ин, Шпанија, Тирана, Арика, к, петорка. **СУДОКУ:** 923, 748, 516 - 461, 529, 738 - 587, 316, 294 - 376, 295, 841 - 154, 683, 972 - 298, 174, 365 - 819, 457, 623 - 645, 932, 187 - 732, 861, 459

Да ли сте знали ...

– да северноамеричка обична мошусна (још је зову и миришљава) корњача може да дише преко језика, што јој омогућава да месецима остане под водом? Аустријски

научници су захваљујући овој чињеници открили где се налази орган за водено дисање код ових корњача.

– да се крајем 2015. године родило двоглаво младунче морске корњаче на плажи Средоземног мора на крајњем југу Турске? Двоглава корњача

дуга око четири центиметра и тешка 19 грама живела је 30 дана и уинула. До ове појаве дошло је услед непотпуне деобе ембриона, што је ретка појава.

– да у западном делу амазонске прашуме лептири слећу на главу речних корњача како би пили њихове сузе? Лептире, наине, привлаче сузе корњача, јер садрже со, тј. натријум. За разлику од лептира, корњаче натријум

добивају преко хране а она се углавном састоји од меса које садржи високи проценат соли.

– да су истраживачи Историјског музеја у Јути на југу ове савезне државе САД пронашли фосил корњаче која је према неким тврдњама научника изумрла пре око 76 милиона година? Била је дуга око 60 центиметара и имала је њушку попут оне код свиње, а према тврдњама научника, ово је најбизарнија врста корњача које су ходале земљом. Прва истраживања показују да је реч о врсти која је живела у раздобљу тираносаурса и кљунастих диносауруса.

– да су научници из Сингапура открили да кинеска корњача меког оклопа излучује мокраћу путем уста уместо преко бубрега? То откриће се надовезује на

претходна истраживања која су указивала да ове корњаче имају необично развијена ткива у устима. Ове корњаче имају пљоснати леђни оклоп без коштаных плочица који је прекривен само слојем рожнате коже. Тај кожни оклоп претвара функцију дисања – 70 одсто дисања обавља се преко оклопа, а плућа обављају осталих 30 процената.

– да је седмопруга усмињача трећи највећи живи рептил на свету, а уједно највећа корњача на свету? Наизглед је безопасна, али унутар њених чељусти

налази се на стотине зуба који личе на бодље. Може да нарасте и до три метра и да досегне тежину до 900 кг. Понекад је у стању да за само један дан унесе око 16.000 калорија, односно да поједе хране чија количина износи 73 одсто њене властите тежине. Ове корњаче мигрирају, тачније прећу и до 16.000 км годишње, за шта им је потребна велика енергија.

Лековите мисли

Меда нема за извоз јер има доста трутова на радним местима. Штета што ветар не проветрава и усијане главе.
На путу до истине многе саплиће новац. Форма без садржине је као плата радника без пара.
Непријатељ је још далеко, али нас непријатељи уништише. Остао сам без речи о лепшој будућности.
Није чудо што идемо низбрдо. Много је клизишта. Глас разумних се често изгуби у галами грлатих.
Поред закрпе на оделу сад морам да крпим и пензију. Пензионери најраније лежу. Одавно им се смркло.
Критика претпостављеном је као поленов прах. Брзо се – искија! Туђе заслуге меримо на терезијама, а своје на ваги.

Душан Старчевић

Молим за реч

Музичка скала старлете: До Ре Ми Фа Сол Ла Си ЛИ КО НИ. На телевизији толико рекламирају лекове, а још нису пронашли лек за репризе.
И после две нове године, Божића, слава, Срби су успели да победе мамурлук. То је тај наш пословични победнички менталитет. Пензионери не иду на скијање, јер ни ски-пас нема за шта да их уједу.
Свака част заштитнику грађана, али унуцима је потребан заштитник дедине пензије. У аутобусима је хладно тако да се имаоци централног грејања осећају као код куће.
Гледао бих ја своја посла, али још сам на бироу за запошљавање. Добро је што фебруар траје свега 28 дана. Пензионерима се чини да је јануар имао бар 35.

Дејан Патаковић

Мозгалице

Свака доброта је својеврсна лепота. Свако ко постане свој, доживи чудо.
Док не изгубите пријатеља, не знате какав је непријатељ. Не узимајте књиге. Читајте их!
Срећан је онај који то не зна. Многи падну тек кад се усправе.
Најтеже се усправљају пијани од среће. Кад год сте у нечијој сенци, нисте у хладовини.
Они који не мисле, не могу да смисле оне који мисле. Ако су вам уверења чврста, и ослонац вам је добар.

Пеко Лаличић

Кеш

Орден ми лежи на срцу, али не потцењујем ни признања у кешу.
Једино се у школама не ради све у последњи час, него по распореду часова. Бог је створио човека јер није хтео да има посла с мајмунима.
Несрећан сам. Мој комшија нема краву. Храброст је моја најдубља интима. То не показујем никоме.
Сујеверан сам. Кад је мојим белим мишевима црна мачка прешла пут, престао сам да пијем. Наши феникси се дижу из пепела којим се посипају.
И књига ми је пријатељ, али јој је пас велика конкуренција. Квантитет мог живота још није прешао у квалитет.

Милен Миливојевић